

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ

KATEDRA HUDEBNÍ KULTURY

SEATTLESKÁ HUDEBNÍ SCÉNA ZA POSLEDNÍCH 30 LET

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Jakub Klička

Popularizace hudební kultury

Vedoucí práce: Doc. Mgr. Tomáš Kuhn, Ph.D.

Plzeň, 2014

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

Plzeň, 1. června 2013

.....
vlastnoruční podpis

OBSAH

ÚVOD.....	4
1 VZNIK SEATTLESKÉHO ZVUKU.....	5
1.1 JACK ENDINO	5
1.2 HLAVNÍ P EDSTAVITELÉ	7
2 VZESTUP A ZLATÁ ÉRA GRUNGE.....	15
2.1 HUDEBNÍ VYDAVATELSTVÍ.....	15
2.2 HLAVNÍ P EDSTAVITELÉ	18
2.3 SV TOV UZNÁVANÍ P EDSTAVITELÉ GRUNGE.....	25
3 GRUNGE MIMO SEATTLE.....	31
3.1 GRUNGE V fiENSKÉM PODÁNÍ.....	31
3.2 GRUNGE V OSTATNÍCH ÁSTECH USA.....	34
4 STAV SCÉNY PO SMRTI KURTA COBAINA	37
4.1 DOZVUKY GRUNGE.....	37
5 STAV SCÉNY PO ROCE 2000	40
5.1 NOVÉ KAPELY NA SEATTLESKÉ SCÉN	40
5.2 AKTIVNÍ š VETERÁNIš, NÁVRATY A INNOST SUB POPU ..	42
6 OSOBNÍ NÁZOR NA TUTO SCÉNU A JEJÍ VLIV	44
ZÁV R.....	45
RESUMÉ	46
ANGLICKÉ RESUMÉ	46
SEZNAM ZDROJ	47
P ÍLOHY	50

ÚVOD

Ve svojí práci šSeattleká hudební scéna za posledních 30 letů se pokusím zmapovat tuto scénu od doby, kdy se stala sv tovým fenoménem díky svému stylu grunge, afl po dne-ní dobu, kdy ufl není toto m sto metropolí hudby, p esto v-ak stále nabízí adu zajímavých hudebních uskupení.

V první kapitole práce se chci zabývat vznikem grunge a seznámit s osobnostmi a kapelami, které stály u zrodu tohoto stylu. V dal-í ásti pak p edstavím nejen více uskupení z klubové scény, ale i známé interprety, kte í jsou dnes jífl vnímání jako hudební legendy. Krom toho chci také zmínit místní hudební vydavatelství, která byla nedílnou sou ástí zdej-í hudební scény. V druhé polovin svojí práce trochu odbo ím od Seattlu a p edstavím grungeové interprety i z jiných kout USA. Dále se pokusím rozkrýt stav scény po smrti Kurta Cobaina a zam ít se na nástup nových skupin reprezentujících scénu po úpadku grunge. V záv ru pak p jde o jakési stru né celistvé shrnutí stavu scény, k n mufl p idávám téfl sv j vlastní názor na ni.

Ve své práci budu vycházet krom vlastních znalostí a názor také z n kolika publikací, které pojednávají o scén tohoto m sta, a to p eváfln formou rozhovor s osobnostmi úzce spjatými s touto scénou. Krom kniflních zdroj , ve kterých bohufel nejsou k dispozici dostate né informace, vyufliji i n kolika elektronických zdroj ó p edev-ím budu erpat ze serveru Allmusic, na n mfl pí-í p ímo auto i mnou vybraných publikací a ameri tí hudební publicisté.

Mým cílem je zpracovat komplexní pohled na scénu v Seattlu i grunge jako takový a vytvo ít tak práci, která nebude pojednávat jen o kapele Nirvana a osobnosti Kurta Cobaina, jako je tomu u spousty jiných publikací v novaných tomuto tématu. Chci p edstavit n kolik osobností, kapel a vydavatelství, jefl se podílely na vzniku jednoho velkého fenoménu, který pohltila jeho vlastní nezkrotnost a ne ekaný úsp ch. Krom prokreslení seattleské scény v dob její nejv t-í slávy chci také stru n informovat o jejím dne-ním stavu a p edstavit kapely, které ji reprezentují v sou asnosti.

1 VZNIK SEATTLESKÉHO ZVUKU

Seattle, město s více než 1 milionem obyvatel, ležící na severozápadě USA ve státě Washington. Zde se v polovině osmdesátých let zformovala hudební scéna, která definovala styl, který mnohokrát později změnil hudební svět – styl zvaný grunge.

Britský novinář Everett True, který se mnohokrát pohyboval v prostředí grungeových kapel a mimo jiné tlačil na invalidním vozíku Kurta Cobaina na jednom z nejslavnějších vystoupení Nirvany v Readingu v roce 1992, ve své knize píše: „Lidé se mě ptají, v čem spočívalo kouzlo Seattlu. Hlavně v jeho energii, v šíleném množství energie, která sálá z podlah klubů v městě, kde hrají muzikanti s dlouhými mastnými vlasy a nesmrtelným úšibem humorem, kde cítíte vzrušení z hlasité hudby. Tlačí fanoušci, kteří vylezli na scénu a skočili do kotle před sebou, se převalují ve vlnách davu, tváří se pod nimi se smíjí, cení zuby a lapají po dechu. Přehleď grungeových kapel, které se slily do jednoho potemnělého, nádherného celku.“¹

Pro lepší představení stylu grunge jako takového, by bylo nejlepší se nejdříve zaměřit na názor osoby, která je označována za takzvaného škmotra grunge. Tou osobou je *Jack Endino*, významný seattleský hudební producent, člen jedné z kapel, která stála u zrodu tohoto stylu, skupiny Skin Yard.

1.1 JACK ENDINO

Narodil se v roce 1964 v Connecticutu. Na počátku sedmdesátých let se jeho rodina přestěhovala do Seattlu. Navštěvoval University of Washington, kterou v roce 1980 absolvoval s titulem BSEE (Bachelor of Science in Electrical Engineering). Poté působil několik let v městě Bremerton, kde pracoval jako civilní elektroinženýr pro firmu Puget Sound Naval Shipyard. Jak sám tvrdí, tato práce mu připadala hloupá, a proto nastádal peníze ze svých výplat a v roce 1984 se vrátil zpátky do Seattlu s jasným plánem založit kapelu a získat práci v nahrávacím studiu. V roce 1985 zakládá Endino kapelu Skin Yard a poté se setkává s Chrisem Hanzsekem, zakladatelem nového hudebního vydavatelství C/Z Records. V roce 1986 začíná pracovat v Hanzsekově studiu Reciprocal Recording. Záhy je Chris Hanzsek unaven vedením studia a vydavatelství a C/Z Records přepisuje na Daniela House, tehdejšího baskytaristu právě výše

¹ TRUE, Everett. *Nirvana – Pravdivý příběh*. Velká Británie: Omnibus Press, 2006, s. 90. ISBN 978-80-7207-679-6

zmíněných Skin Yard. Společně se Skin Yard se dostává do povědomí i toto vydavatelství a začíná se pomalu rodit velká scéna, která za pár let změní hudební svět. Endino tyto události v rozhovoru nazývá jako špre-grunge.²

Endino v jednom z rozhovorů uvedl, že grunge charakterizoval především opravdově patrný zvuk kytary. Kapely například v Seattlu neměly moc peněz, a tak se hrálo na levné kytary, přes levné aparáty a poufňávalo se hodnou měrou zkreslujících kytarových efektů. Úmysl kapel byl hrát nahlas a agresivně, ale zároveň se smyslem pro humor. Věm například smyšlené pózy metalových kapel, které se snažily být špompézní a takticky fukopádne.³ Grunge se díky tomuto faktu stal vlastně jakousi fúzí dvou stylů heavy metalu a punku. Od metalu si špělil tvrdý zvuk nástrojů a hlasitost, od punku zase hravost a agresivitu.

V dokumentu Hype z roku 1996, který pojednává o tomto stylu, uvádí Jack Endino další zajímavost, a to, že další skutečností, která výrazně zasáhla do tvorby kapel v Seattlu, bylo podnebí v Seattlu totiž patří mezi místa s nejvíce deštivými dny v USA a nejmenším množstvím slunečního svitu.⁴ Tvrdí, že deštivé počasí donutilo spoustu lidí se aktivně zajímat o muziku, protože když neustále pršelo, čím dál tím více mladých se zavíralo do sklepů, kde hráli, aby se zbavili frustrace, protože nemohli jít ven a nic tam podnikat. Art Chantry, grafický designér, který stál za tvorbou plakátů a obalů pro několik tehdejších kapel, dodává, že je zde také nejvíce po et neobjasněných sériových vražd na území USA a že celková atmosféra má na muziku, která zde vznikala, velký vliv.⁵

Dle některých základním kamenem pro vznik a jakési definování tohoto stylu se stala hudební kompilace Deep Six, vydaná v březnu roku 1986 právě u vydavatelství C/Z Records. Jedná se o první nahrávku, kterou tento label vydal a která je zároveň považována za první nahrávku reprezentující styl grunge a představující svět takzvaný šseattleský zvuk. Nachází se zde třináct písní od deseti kapel. Tyto kapely jsou dodnes považovány za špraotce grunge, a proto bych si dovolil představit toto seskupení, která stála u zrodu tohoto stylu.

² Volně parafrázováno z DOA – For The Love Of Music [online]. Aktualizováno – 20. 11. 2006 [cit. 8. 1. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.adequacy.net/2006/11/interview-with-jack-endino/>>

³ Volně parafrázováno z richieunterberger.com [online]. Aktualizováno – nevedeno [cit. 8. 1. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.richieunterberger.com/endino.html>>

⁴ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 14. 10. 2013 [cit. 8. 1. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Seattle#Podnebi.C3.AD>>

⁵ Hype! [dokumentární film]. Režie Doug PRAY. USA, Helvey-Pray Productions, 1996.

1.2 HLAVNÍ PŘEDSTAVITELÉ

Za neme kapelou, o které jifi byla zmínka v p edchozích odstavcích, kapelou **Skin Yard**. Ti vznikli v roce 1985 v Seattlu. P vodní sestavu tvo ili: Ben McMillan (zp v), Jack Endino (kytara), Daniel House (baskytara), Matt Cameron (bicí). Nicmén poslední jmenovaný vydrfel na postu bubeníka pouze rok a po jeho odchodu ufl kapela nikdy nedokázala sehnat stálého bubeníka a na tomto postu se postupn vyst ídali Steve Wied (1986), Greg Gilmore (1986), Jason Finn (1986ó1987), Scott McCullum (1987ó1989), Barrett Martin (1990ó1992).

Kapela fungovala od roku 1985 afl do roku 1993, a p estofle nikdy nedosáhla komer ního úsp chu, je povaflována za jednu z nejvlivn jích seattleských kapel. Na rozdíl od samotné skupiny se n kte í ze zmín ných bubeník pozd ji prosadili v jiných formacích, které m ly se svojí tvorbou v t-í úsp ch, ale o t chto kapelách se zmíním zvlá- v dal-ích ástech své práce. Kapela za svoji osmiletou existenci vydala p t desek: Skin Yard (1987), Hallowed Ground (1988), Fist Sized Chunks (1990), 1000 Smiling Knuckles (1991), Inside the Eye (1993).

V roce 2001 Daniel House vydal je-t jedno album Skin Yard s názvem Start at the Top. Jedná se o 12 raritních nahrávek, z nichfi 3 jsou p ed lávky písní od jiných interperet (Machine Gun Etiquette od The Damned, Snow Blind od Ace Frehleyho a Hey Bulldog od Beatles). Zp vák Ben McMillan zem el v roce 2008 na cukrovku.⁶

Druhou kapelou této kompilace byla kapela **Malfunkshun**. Ti vznikli v roce 1980 jako ty lenná skupina ó Kevin Wood (kytara), Andrew Wood (zp v), Dave Rees (baskytara), Dave Hunt (bicí). V této sestav v-ak odehráli jen jeden koncert a poté ode-li z kapely Rees i Hunt. Na post bubeníka byl p ijat Regan Hagar a Andrew Wood se chopil baskytary.⁷

Kapela si ufl od po átku své kariéry i p es styl, který hrála, zakládala na glam-rockové image, kterou šp evzalaõ od svých oblíbených interpret . Bubeník skupiny Melvins, Dale Crover, vzpomíná, fe na jedné akci v klubu Gorilla Gardens, kde m li vystupovat Malfunkshun, mu jeho spoluhrá Buzz ekl, fe v tomto uskupení hraje baskytarista, který se obléká jako holka a d lá to tak p esv d iv , fe kdyfi jde po ulici, kluci na n j hvízdají. Slim Moon, zakladatel labelu Kill Rock Stars, v-ak dodává, fe

⁶ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 5. 1. 2014[cit. 8. 1. 2014]. Dostupná na WWW: <http://en.wikipedia.org/wiki/Skin_Yard>

⁷ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 4. 8. 2013[cit. 8. 1. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://en.wikipedia.org/wiki/Malfunkshun>>

Andrew Wood si svou inspiraci ve vzhledu nenašel v šedesátých a sedmdesátých letech v metalových kapelách ani uskupeních jako Van Halen, ale šel hluboko do sedmdesátých let k interpretům jako Marc Bolan nebo Kiss.⁸ Osobnosti Andrew Wooda se budu dopodrobna v novat v dalších částech práce, které budou souviset s jeho druhou, mnohem slavnější formací Mother Love Bone.

Skupina působila do roku 1988, a poté se ke konci svojí kariéry uhl stávala populární, jen zídka byla hlavní kapelou i na svých vlastních koncertech. A koli se neprosadila, její vliv a především vliv Andrew Wooda na grungeovou scénu je nezpochybnitelný.

V roce 1995, několik let po rozpadu Malfunkshun, dal Stone Gossard z Pearl Jam dohromady jejich nahrávky a vydal jediné album této skupiny. Neslo název Return To Olympus.⁹

V roce 2006 se Kevin Wood a Regan Hagar rozhodli obnovit Malfunkshun a spolu se zpěvákem Shawnem Smithem a baskytaristou Cory Kanem začali skládat nové písně za použití textů, které Andrew Wood napsal před svojí předčasnou smrtí v roce 1990. V roce 2011 však z kapely odešli Hagar, Smith i Kane. Kevin Wood přibral na post zpěváka Jeffa Loftise a nahráli společně znovu dvě písně z alba Return To Olympus – šJezebel Woman a šUntil the Ocean. Tyto písně šposlali do světa prostřednictvím sítě YouTube pod názvem šMalfunkshun 2011. Následující rok přibral na post baskytaristy Rob Day a za bicí usedl Miles Freeborn. V této sestavě působí dodnes.¹⁰

Další kapela, která působila svojí trojkou do mlýna, je kapela **The U-Men**. Tato kapela vznikla v roce 1981 a díky svému špinavému zvuku byla později označena za jakési předchůdce grunge, tzv. proto-grunge. V první polovině osmdesátých let byli společně s tacomskou kapelou Girl Trouble považováni za šobnovitele tzv. garážového rocku na severozápadě USA, který zde byl na konci šedesátých let reprezentován legendami jako The Sonics, The Ventures a The Wailers. Zakládajícími členy byli John Bigley (zpěv), Tom Price (kytara), Robin Buchan (baskytara), Charlie Ryan (bicí). Podobně jako se u Skin Yard mnohí hudebníci na

⁸ Volně parafrázováno z PRATO, Greg. *Grunge Is Dead: The Oral History of Seattle Rock Music*. Toronto: ECW Press, 2009, s. 82 - 83. ISBN 978-1-55022-877-9

⁹ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 16. 7. 2013[cit. 8. 1. 2014]. Dostupná na WWW: <http://en.wikipedia.org/wiki/Return_to_Olympus>

¹⁰ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 4. 8. 2013[cit. 8. 1. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://en.wikipedia.org/wiki/Malfunkshun>>

postu bubeníka, zde se stídali na postu baskytaristy. Po odchodu Robina Buchana v roce 1982 skupinou postupně přišli titi baskytaroví hráči - Jim Tillman (1982-1986), Tom Hazelmyer (1987), Tony Ransom (1987-1989). Skupina se rozpadla v roce 1989 a zanechala po sobě dvě EP - U-Men (1984) a Stop Spinning (1985). V roce 1988 nahrála také jediné dlouhohrající album s názvem Step on a Bug.¹¹

čtvrtou kapelou, podílející se na této desce, byli **Green River**. Na rozdíl od výše zmíněných kapel byla tato formace v době vydání Deep Six již poměrně známá po Seattlu i okolí, protože měla již vydané EP - Come on Down (1985).

Skupina vznikla v roce 1984 a fungovala 4 roky. I přes svoji poměrně krátkou existenci je jedním z nejdůležitějších seattleských interpretů grungeové éry, a to ze dvou důvodů. Jejich první nahrávka Come on Down je považována za nahrávku, která přivedla k pozdějšímu šíření zvuku grungeových souborů, a v Green River se poprvé sešli pozdější členové mnohem známějších uskupení Pearl Jam a Mudhoney.¹²

Zakládající sestavu tvořili zpěvák Mark Arm, kytarista Steve Turner (později oba Mudhoney), kytarista Stone Gossard, baskytarista Jeff Ament (později oba Pearl Jam) a bubeník Alex Vincent. Steve Turner po vydání debutového EP odešel (údajně kvůli tomu, že zbytek spoluhráčů byl na jeho vkus příliš ovlivněn heavy metalem¹³) a byl nahrazen Bruceem Fairweatherem. Již zmíněné první EP Come On Down vydali Green River u newyorského labelu Homestead Records. V roce 1987 nahrála skupina druhé EP Dry As a Bone, které vydala u nově vzniklého vydavatelství Sub Pop. V roce 1988, těsně po svém rozpadu, vydala kapela u Sub Popu desku Rehab Doll. Na pódiu se sešli Green River ještě 30. listopadu 1993 v závěru koncertu Pearl Jam v Las Vegas a odehráli společně dvě písně - Swallow My Pride a Ain't Nothing To Do. Mezi lety 2008 - 2009 se Green River dali nakrátko dohromady a odehráli pět koncertů v Seattlu a jeden v Portlandu.¹⁴

¹¹ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno - 20. 11. 2013 [cit. 8. 1. 2014]. Dostupná na WWW: <http://en.wikipedia.org/wiki/The_U-Men>

¹² Volně parafrázováno z TRUE, Everett. *Nirvana - Pravdivý příběh*. Velká Británie: Omnibus Press, 2006, s. 37. ISBN 978-80-7207-679-6

¹³ Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno - nevedeno [cit. 8. 1. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/green-river-mn000799771/biography>>

¹⁴ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno - 19. 12. 2013 [cit. 8. 1. 2014]. Dostupná na WWW: <[http://en.wikipedia.org/wiki/Green_River_\(band\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Green_River_(band))>

vesty značky Levi's s koflíky. Některým si hned získali. Dan Peters, bubeník Mudhoney.¹⁷

Melvins měli vždy zajímavé škostýmy, ve kterých hráli, ale zároveň jsou snad jediná kapela, která tyto kostýmy nepoužívá jako součást nějaké velkolepé show a stylizace jako například skupiny Gwar, Kiss apod. Skupina zároveň propojovala rychlé punkrockové písně s pomalými. Dale říká, že Buzz byl inspirován My War od Black Flag, kterou všichni nenáviděli. Spousta lidí ji teď má ráda, ale tehdy byl názor punkerů: „Tahle není rychlý, nemáme na to patřit.“ (Prato, 2012, str. 111) Nicméně v propojení s tvrdou hrou Melvins získaly tyto typy písní nový háv a položily základ novému stylu, který se rozvinul od devadesátých let, stylu nazývaného sludge metal, který často vyvolává kontrast mezi tempy a tvrdě zkreslené kytary.¹⁸ Pravda je, že a Melvins přispěli na grungeové scéně, vždycky se svým stylem muziky vymykali.

Buzz Osborne a Dale Crover tvoří dodnes jádro souboru, a tak se změny od roku 1984 udály pouze na postu baskytaristy. Kromě již zmíněného Matta Lukina, který opustil sestavu v roce 1987, prošli kapelou tyto baskytaristé: Lori Blackmore (1987-1991), 1992-1993), Joe Preston (1991-1992), Mark Deutrom (1993-1998) a Kevin Rutmanis (1998-2005).¹⁹ Nicméně nutno říci, že každý baskytarista zanechal ve skupině svoji osobitou stopu a díky tomu je diskografie Melvins poměrně rozmanitá a originální. V současnosti na postu baskytaristy přispěl Jared Warren, který do kapely přivedl další nový prvek v podobě druhého bubeníka Coadyho Willise, se kterým hraje ve své doprovodné formaci Big Business. Melvins tedy v současnosti vydávají desky a koncertují se dvěma bubeníky.

V současnosti mají na svém kontě 20 studiových desek, několik živých nahrávek, kompilací a spoluprací s různými interprety. Studiové desky jsou: Gluey Porch Treatments (1987), Ozma (1989), Bullhead (1991), Lysol (1992), Houdini (1993), Prick (1994), Stoner Witch (1994), Stag (1996), Honky (1997), The Maggot (1999), The Bootlicker (1999), The Crybaby (2000), Electroretard (2001), Hostile Ambient Takeover (2002), (A) Senile Animal (2006), Nude with Boots (2008), The Bride Screamed Murder (2010), Freak Puke (2012), Everybody Loves Sausages (2013),

¹⁷ TRUE, Everett. *Nirvana – Pravdivý příběh*. Velká Británie: Omnibus Press, 2006, s. 37. ISBN 978-80-7207-679-6

¹⁸ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 30. 12. 2013 [cit. 10. 1. 2014]. Dostupná na WWW: <http://en.wikipedia.org/wiki/Sludge_metal>

¹⁹ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 10. 1. 2014 [cit. 10. 1. 2014]. Dostupná na WWW: <http://en.wikipedia.org/wiki/The_Melvins>

Tres Cabrones (2013).²⁰ Zajímavostí v diskografii Melvins je také například to, že v roce 1992 vydal každý tehdejší člen svoje vlastní EP, jehož styl obalu odkazoval na EP členů kapely Kiss z roku 1978.

Posledním interpretem kompilace byla kapela, která se ze všech uskupení z tohoto období proslavila nejvíce a dodnes je považována za jednu z největších grungeových legend. Je samozřejmě o **Soundgarden**.

Na počátku osmdesátých let se v šbarové formaci The Shemps sešli baskytarista Hiro Yamamoto a zpívající bubeník Chris Cornell. The Shemps však nezaznamenali valný úspěch, a tak po jejich rozpadu založili dva výše zmínění muzikanti v roce 1984 skupinu s názvem Soundgarden a na post kytaristy přijali Kima Thayila. Ten nejdříve neměl k tomuto složení kapely důvěru, protože jeho snem bylo hrát hudbu ve stylu MC5 a Stooges, a Cornell s Yamamotem mu připadli jinak hudebně smýšlející vzhledem k tomu, co hráli se svým předchozím uskupením, ale když se poprvé sešli a začali jamovat, okamžitě si padli do noty a dle slov Kima vymysleli během první zkoušky hned dvě písně. Dále také zmíněje, že tehdy díky kapele ztratil práci, protože se více věnoval zkoušení a do práce nestihl chodit. Skupina začala fungovat a po roce sehnala na post bubeníka Scotta Sundquista, protože Chris Cornell se chtěl věnovat především zpěvu. Scott však vydržel v kapele pouze rok a poté ho nahradil Matt Cameron. I přestože si Yamamoto i Thayil nejdříve mysleli, že lepší by bylo nechat Cornella na postu bubeníka, on se nakonec rozhodl zkusit zpěv a ukázalo se to jako nejlepší možný tah. Jeho nezaměnitelný vokál totiž zajistil Soundgarden naprostou originalitu na místní a později i světové scéně. (Prato, 2012, str. 93 - 96)

Byl první osobou na scéně, která opravdu měla kontrolu nad svým hlasem. Vyděl, které tóny chce trefit a mohl je trefit. Nikdo jiný nemohl. *Jim Tillman*, baskytarista U-Men.²¹

Nkte říká tvrdí, že na scéně připsobil Cornell jako grungeový Jim Morrison, kroutil se okolo mikrofonu a strhával si na koncertech triko. Byli tací, kteří to milovali, ale našlo se několik lidí, kteří si mysleli, že ufl je to zbytečně přehnané. (Prato, 2012, str. 101)

²⁰ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 10. 1. 2014 [cit. 10. 1. 2014]. Dostupná na WWW: <http://en.wikipedia.org/wiki/The_Melvins>

²¹ PRATO, Greg. *Grunge Is Dead: The Oral History of Seattle Rock Music*. Toronto: ECW Press, 2009, s. 101. ISBN 978-1-55022-877-9

V roce 1990 odešel ze skupiny zakládající člen Hiro Yamamoto, údajně kvůli zklamání z toho, že se příliš nepodílel na tvorbě (texty psal Cornell a výtvarnou hudební aranžii obstarával Thayil). Na jeho místo přišel Jason Everman, ale ten byl po pár měsících nahrazen Benem Shepherdem. V této sestavě fungovala kapela až do svého rozpadu v roce 1997. Skupina byla od grungeového šboomu až na počátku devadesátých let stále populární a její sláva vygradovala v roce 1994, kdy vydala album *Superunknown*, které zaznamenalo obrovský úspěch díky hitům *Spoonman* a *Black Hole Sun*, za které obdržela kapela následující rok ceny Grammy.²²

Kapela hrála na velkých stadionových koncertech a festivalech a Matt Cameron prohlásil, že byla nakonec pohlcena byznysem, což vedlo ke sporům, které vyústily v ukončení činnosti tohoto souboru. Po rozpadu se členové rozešli do různých projektů a trvalo dlouhých téměř deset let, než hudební svět zasáhla nečekaná zpráva o návratu tohoto uskupení. V současnosti formace funguje ve stejné sestavě, ve které se kdysi rozešla, a objíždí především velké festivaly po celém světě.

Soundgarden mají na svém kontě šest studiových alb - *Ultramega OK* (1988), *Louder Than Love* (1989), *Badmotorfinger* (1991), *Superunknown* (1994), *Down on the Upside* (1996) a *King Animal* (2012). V současné době skupina chystá nové album.²³

Posledním podstatným uskupením, které stálo na počátku vzniku grungeové hudební scény, byla kapela **Screaming Trees**. Tato formace pochází z Ellensburgu ve státě Washington, ale svůj domov našla právě v Seattlu a rychle se zradila mezi hlavní hybatele grungeové scény osmdesátých let. Bubeník Mark Pickerel uvádí, že se skupina zabydlela na scéně v Seattlu především díky přátelskému přístupu jak členů ostatních formací, tak fanoušků na koncertech, na což nebyla v Ellensburgu, kde panovala mezi kapelami velká rivalita, zvyklá. (Prato, 2012, str. 124 a 125)

Kapela vznikla v roce 1985 a zakládající sestavu tvořili Mark Lanegan (zpěv), Mark Pickerel (bicí) a bratři Gary Lee Conner (kytara) s Vanem Connerem (baskytara).²⁴ Svoji první demo nahrávku nahráli Screaming Trees pár měsíců po svém založení a již v následujícím roce vydali dlouhohrající album *Clairvoyance* u labelu

²² Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 6. 1. 2014[cit. 10. 1. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://en.wikipedia.org/wiki/Soundgarden>>

²³ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 6. 1. 2014[cit. 10. 1. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://en.wikipedia.org/wiki/Soundgarden>>

²⁴ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 29. 12. 2014[cit. 10. 1. 2014]. Dostupná na WWW: <http://en.wikipedia.org/wiki/Screaming_Trees>

Velvetone, kterému byli doporueni hudebním producentem a muzikantem Stevem Fiskem, který jim nahrával jifl zmín né demo. Díky tomuto albu reprezentujícímu skupinu a svým konexím pomohl Fisk získat Screaming Trees d leffité kontrakty, které mohl soubor v budoucnu vyuffít k nahrání dal-ího materiálu. Nelze to v-ak vnímat tak, fle by se prosadili díky protekci. Pozornost Stevea Fiska a pozd ji celé scény si získali díky svému specifickému stylu, který míchal dohromady psychedelický a garáflový rock z -edesátých let s hardrockem a šosmdesátkovýmõ punkem.

V roce 1991 ode-el z kapely bubeník Mark Pickerel a byl nahrazen Barrettem Martinem. V následujícím roce vydala skupina své nejúsp -n j-í album Sweet Oblivion, kterého se prodalo 300 000 kus . Po tomto úsp chu v-ak za ala tato formace postupn upadat ve stínu svých slavn j-ích školeg õ z grungeové scény.

V roce 1999 zaznamenali Screaming Trees neúsp ch, kdyfl svoji novou píse Ash Gray Sunday rozesílali r zným label m, ale nikdo o ni nem l zájem. Poslední pokus o získání pozornosti provedla kapela následující rok, kdy uskute nila n kolik koncert , kterými cht la získat pozornost n kterého z vydavatelství, cofl se bohufllel nepovedlo. Poslední koncert prob hl v roce 2000 p i p fleffitosti otev ení muzea Experience Music Project v Seattlu. Po tomto koncert ohlásila skupina oficiální rozpad. V roce 2011 vydali Screaming Trees album Last Words: The Final Recordings, které obsahovalo písn z let 1998 - 1999. Návrat na pódia se v-ak nekonal.²⁵

B hem své kariéry vydali osm studiových alb - Clairvoyance (1986), Even If and Especially When (1987), Invisible Lantern (1988), Buzz Factory (1989), Uncle Anesthesia (1991), Sweet Oblivion (1992), Dust (1996) a Last Words: The Final Recordings (2011).²⁶

Charismatický zp vák Mark Lanegan má na kont n kolik sólových desek a dodnes se svojí kapelou koncertuje. Na jeho turné v roce 2012 zazn ly i písn z poslední desky Screaming Trees.

Takto n jak vypadaly kapely v polovin osmdesátých let v Seattlu. V tu chvíli je-t nikdo netu-il, fle zanedlouho bude toto m sto d ji-t m velkého hudebního -ílenství a vzniku jednoho velkého kultu. To v-e bude rozkryto v následující kapitole, zam ené na p elom osmdesátých a devadesátých let, kdy grunge dosáhl svého vrcholu.

²⁵ Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – neuvedeno[cit. 10. 1. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/screaming-trees-mn0000312353/biography>>

²⁶ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 29. 12. 2014[cit. 10. 1. 2014]. Dostupná na WWW: <http://en.wikipedia.org/wiki/Screaming_Trees>

2 VZESTUP A ZLATÁ ÉRA GRUNGE

Již v druhé polovině osmdesátých let se začalo projevovat, že výše zmíněné formace nastartovaly na severozápadě USA osobitou scénu. Začala vznikat další a další uskupení, ve kterých často figurovali i členové skupin z kompilace Deep Six. Nicméně nejlépe se podíváme podrobněji na kapely, které zasáhly na počátku devadesátých let svojí špinavou a natvanou muzikou celý svět, bylo by dobré zmínit i některá seattleská hudební vydavatelství, která odvedla pro místní scénu velkou práci. A na rozdíl od kapel se začalo určitě nastupovat i popularita a troufám si tvrdit, že spousta posluchačů ani netuší, u kterého labelu jeho oblíbená skupina nahrála svoje desky.

2.1 HUDEBNÍ VYDAVATELSTVÍ

Mezi lety 1985 a 1986 v Seattlu vznikla v krátkém sledu dvě hudební vydavatelství, která pomohla sčmelit dohromady místní scénu a v následujících letech pomohla i několika místním formacím prosadit se v hudebním světě.

O prvním z těchto vydavatelství je letmá zmínka již v první kapitole práce v souvislosti s osobností Jacka Endina, jedná se o **C/Z Records**.

Tento label vznikl v roce 1985. Založil ho *Chris Hanzsek* se svojí tehdejší přítelkyní *Tinou Casale*. Hanzsek byl zvukový inženýr a tou dobou měl již rok nahrávací studio Reciprocal Recordings, díky kterému se seznámil s i několika mladými kapelami, které mu vnukly myšlenku, že vedla k založení vydavatelství. Jeho hlavním záměrem bylo nahrát hudební kompilaci místních mladých uskupení, která by ukázala ostatním talenty ze Seattlu. Tento sen se mu splnil právě vydáním již zmíněné kompilace Deep Six, zároveň mu však vydání poměrně zkomplikovalo tehdejší život. Uvádí, že se během nahrávání musel rozejít s Tinou Casale, protože měl odlišný pohled na jednání s interprety, což vyústilo v osobní konflikty. Také díky neustálé práci na nahrávkách ztratil svoji tehdejší práci a ocitl se na mizině. Po vydání kompilace se setkal s kritikou, že ji nedostatečně propaguje. Uvědomil si, že tato práce není pro něj a po nahrání alba Six Songs od Melvins prodal nahrávací studio a přenechal vydavatelství Danielu Houseovi z kapely Skin Yard, který si k sobě přibral Jacka Endina. (Prato, 2012, str. 139)

šMyslím, že Endino tak trochu vytvořil šseattleský zvuk. *Larry Reid*²⁷

Endino uvádí jako velkou výhodu to, že oni i House byli členové místních kapel, a tak ostatní skupiny rády nahrávaly u nich. Sám říká, že hudebníci mají instinktivní nedvěru k lidem pracujícím ve studiu, jenže tím, že on byl jedním z nich, nebáli se u něj nahrávat. Studio měl ve sklepě svého domu a vše, co v něm vzniklo, kolovalo po městě díky jeho vlastním demo nahrávkám, které šířil a které šukazovaly o zvuk vytvořený v tomto studiu. Navíc dával kapelám prostor. Sám Endino říká, že kapely k němu mohly přijít a vědět, že je nebude nijak omezovat. (Prato, 2012, str. 140)

Label fungoval do roku 2002, kdy u něj vyšla poslední nahrávka, kterou měl na svém domě sám Daniel House o jímž zmíněná deska *Start At The Top* od kapely Skin Yard. Několik posledních let však ufl label fungoval spíše jen pro potřeby a vydával jen velmi sporadicky, k čemufl House víceméně šdohnal o velké hudební korporace jako Sony Music a BMG, se kterými v polovině devadesátých let vedl spory díky nevýhodným smlouvám, jefl s nimi uzavřel.²⁸ Label vydal přes sto nahrávek a kromě jímž zmíněných Melvins a Skin Yard u něj vydávaly například formace 7 Year Bitch, Hammerbox nebo Love Battery.

Kromě kompilace *Deep Six* zde vycházely v letech 1989 - 1993 čtyři písňové kompilace s názvem *Teriyaki Asthma*. Třicet nahrávek bylo vydáno celkem devět a objevily se na nich i písně od známějších souborů, například od L7 a Nirvany.²⁹

Patrně nejvýznamnějším vydavatelstvím v Seattlu však byl a dodnes je **Sub Pop**. Toto vydavatelství bylo založeno v roce 1986 dvěma muži o *Brucem Pavittem* a *Jonathanem Ponemanem*. Pavitt byl původem z Chicaga, ale na konci sedmdesátých let se přestěhoval do Olympie, kde nastoupil na Evergreen State College. Zároveň si našel práci v rádiu KAOS, kde měl vlastní show s názvem *Subterranean Pop*, která byla zaměřená především na alternativní nezávislé skupiny. O rok později začal vydávat fanzin s názvem, který nesl stejné jméno jako jeho rádiová show. Tento fanzin informoval především o nezávislých kapelách a vyšly přes něj také tři kompilační kazety. V roce 1983 se Pavitt přestěhoval do Seattlu, kde pokračoval v informování o nezávislé hudební scéně o tentokrát pro magazín *The Rocket*, kde měl svoji rubriku

²⁷ PRATO, Greg. *Grunge Is Dead: The Oral History of Seattle Rock Music*. Toronto: ECW Press, 2009, s. 140. ISBN 978-1-55022-877-9

²⁸ Volně parafrázováno z C/Z Records [online]. Aktualizováno – nevedeno [cit. 17. 1. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.czrecords.com/history.htm>>

²⁹ Volně parafrázováno z Discogs [online]. Aktualizováno – nevedeno [cit. 17. 1. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.discogs.com/label/33681-CZ-Records>>

s názvem Sub Pop. Krom toho uvádí stejnojmenný pořad v rádiu KCMU.³⁰ Trvalo daleko déle než rok, než se Pavitt rozhodl založit vlastní hudební vydavatelství. První nahrávkou, která vyšla u Sub Popu, byla kompilace s názvem Sub Pop 100. Vyšla v červenci roku 1986 a na rozdíl od Deep Six nebyla zaměřená jen na lokální grungeové formace, ale na alternativní rock z různých koutů Ameriky. Svojí troškou do mlýna zde přispěli například Sonic Youth (New York), Steve Albini (Pasadena), Scratch Acid (Austin), Wipers (Portland) i kanadská elektronická formace Skinny Puppy. Seattle zde šzastupovali i U-Men. Druhou nahrávkou Sub Popu bylo album Dry As A Bone od Green River, které ale díky finančním problémům Pavitta čekalo na vydání téměř rok a vyšlo až v roce 1987. Poté mu jeho kamarád a bývalý kolega z rádia KCMU, Jonathan Poneman připsal 20 000 dolarů na vydání prvního singlu kapele Soundgarden a brzy se stal plnohodnotným partnerem ve vydavatelství. Pavitt měl na starosti kapely vydávající u labelu a stylové zaměření, zatímco Poneman měl na starosti ekonomiku a byznys.³¹

Špamatuji si, že jsem jednou potkal Jonathana na koncertě a ten mi řekl: šHele, nemám žádné peníze, koupil bys mi kafe? Přijď zítra a já ti dám singl, který tě uzemní. ŠP i-el jsem a jednalo se o singl Love Buzz. ŠKurt Bloch³²

Zlomovým byl pro vydavatelství rok 1988, kdy vyšly dva slavné singly představující dodnes špilí o seattleského zvuku ó píse Touch Me I am Sick od Mudhoney a Love Buzz od Nirvany. Tyto singly zajistily Sub Popu výrazný zápis do povědomí posluchače a tak ka raketový vzestup mezi významná hudební vydavatelství. Krom toho první jmenovaný singl byl nejprve vydán jen v omezeném nákladu 800 kusů, aby se zvýšila poptávka. Tuto štaktiku i později převzaly nezávislé labely po celém světě.

Se slávou však přišly i problémy, které vedly k rozkolu mezi oběma vlastníky Sub Popu. Poneman byl pro zvětšení labelu a vydávání většího množství peněz, což bylo proti Pavittovu přesvědčení vést stále nezávislé vydavatelství. V roce 1996 Pavitt odchází a Poneman podepisuje smlouvu s velkým labelem Warner Music Group.

Sub Pop funguje dodnes a a kolik období největší slávy má již za sebou, stále vydává a dalo by se říct, že i přes partnerství s Warner Music Group si zachoval svoji

³⁰ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 25. 6. 2013 [cit. 24. 2. 2014]. Dostupná na WWW: <http://en.wikipedia.org/wiki/Bruce_Pavitt>

³¹ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 1. 2. 2014 [cit. 24. 2. 2014]. Dostupná na WWW: <http://en.wikipedia.org/wiki/Sub_Pop>

³² PRATO, Greg. *Grunge Is Dead: The Oral History of Seattle Rock Music*. Toronto: ECW Press, 2009, s. 137. ISBN 978-1-55022-877-9

štvá ō a stále je zam ěn na alternativní rockové skupiny. U Sub Popu vy-la alba i písn stovkám formací, mezi kterými jsou krom ě jifl zmín ěných také L7, Tad, Hole, Dinosaur Jr, Sebadoh i Thermals. Label je dodnes populární a spoustu nových soubor u n j chce vydat své album. Kapelám, kterým Sub Pop odmítne vydat jejich materiál, je zaslán dopis, který za íná slovy šDear Loserí ō (Milý b ědíleí).³³

2.2 HLAVNÍ PŘEDSTAVITELÉ

Na p elomu osmdesátých a devadesátých let jifl grunge získal naprostou dominanci nad seattleskou scénou a vyrojily se stovky interpret , které ani nelze v-echny p edstavit. Cht l bych v-ak p edstavit n kolik d lefitých formací, na kterých tehdej-í scěna stála. Pro lep-í orientaci jsem se rozhodl rozd lit tuto podkapitulu na dv ěásti ó v té první bych se cht l v novat skupinám, které -í ily grunge p edev-ím v klubech a na men-ích pódíích a uchovávaly tomuto stylu jakousi undergroundovou tvá i v dob , kdy se z n kterých kapel staly hv zdy sv tové hudební scěny a za aly vystupovat na velkých festivalech a jejich koncerty se staly stadionovou zálefitostí. T mto uskupením pak bude v nována druhá ěást této kapitoly.

První kapelou, kterou p edstavím, jsou jifl zmín ění **Mudhoney**. Mudhoney založili v roce 1988 po rozpadu kapely Green River Mark Arm a Steve Turner. Tito dva k sob p ěbrali bubeníka Dana Peterse a baskytaristu Matta Lukina, který v té dob opustil kapelu. V tom samém roce vydala skupina u nov vzniklého labelu Sub Pop sv j první a dodnes nejúsp -n j-í singl. Byly na n m písn Touch Me Iãm Sick a Sweet Young Thing. V-ichni p edpokládali, že st flejní skladbou bude spí-e druhá jmenovaná, nicmén ě stal se pravý opak a píse Touch Me Iãm Sick s chytlavým riffem hraným p es silný fuzz efekt se stala velkým hitem. V první recenzi na tento singl v-ak asopis Rocket pokládal otázku, jak je mofné, pro je tato seattleská parta kluk ze st ední st ídy tak na-tvaná, kdyfl kapely jako Sex Pistols a Public Enemy k tomu mají opravdový d vod. Mark Arm na to odpov d l: šNa-tvaní a znuď ní m fete být kdekoliv.ō³⁴

Tímto singlem Mudhoney, dá se íct, definovali zvuk grunge, který byl z velké ěásti postaven na efektoých pedálech. Ostatn ě jejich první EP vydané je-t ten samý

³³ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 1. 2. 2014[cit. 24. 2. 2014]. Dostupná na WWW: <http://en.wikipedia.org/wiki/Sub_Pop>

³⁴ Volně parafrázováno z AZERRAD, Michael. *Our Band Could Be Your Life: Scenes from the American Indie Underground, 1981-1991*. USA: Little Brown, 2001, s. 426. ISBN 0-316-78753-1

rok dostalo název Superfuzz Bigmuff a oba slova jsou názvy zkreslujících efektů, které kapela nejvíce využívala. V roce 1991 vydal soubor své druhé album s názvem Every Good Boy Deserves Fudge, které ovšem nezaznamenalo takový úspěch díky tomu, že ve stejném roce vyšla hitová alba Ten od Pearl Jam a především Nevermind od Nirvany. Druhým důvodem byly údajně také finanční problémy Sub Popu, díky kterým se vydání alba zkomplikovalo. Také z tohoto důvodu se formace rozhodla přejít k novému labelu a podepsala smlouvu s Reprise Records. I přestože skupina přeláskovala nového labelu, zachovala si na rozdíl od jiných svůj specifický zvuk a přístup. U Reprise vyšla následující alba jako Piece Of Cake (1992), My Brother The Cow (1995) a Tomorrow Hit Today (1998).

K výraznému zlomu v kariéře Mudhoney došlo v roce 1999, kdy po dlouhém turné k albu Tomorrow Hit Today oznámil odchod baskytarista Matt Lukin, údajně kvůli tomu, že ho už nebavilo jezdit na turné. V následujícím roce vydala kapela kompilační desku March To Fuzz a zdálo se, že ukončí svoji činnost. V roce 2001 však opět skupina odehrála několik koncertů se Stevem Dukichem na postu baskytaristy. V následujícím roce se Mudhoney rozhodli znovu plnohodnotně obnovit svoji činnost a přibrali jako baskytaristu Guye Maddisona, který působil v Armové vedlejšímu projektu Bloodloss. Ještě v roce 2002 se formace vrátila ke svému šmate skému labelu Sub Pop a nahrála album Since We Become Translucent. Od té doby vydali Mudhoney u Sub Popu další tři alba jako Under a Billion Suns (2006), The Lucky Ones (2008) a Vanishing Point (2012).³⁵

Skupina dodnes objíždí kluby po celém světě a stále se stává velkou oblíbenou. Bývalý baskytarista Matt Lukin po odchodu z kapely zcela zanechal svojí hudební činnosti a pracuje jako tesař.³⁶

Nabízí se, aby další kapelou byla ta, jež byla vytvořena z druhé poloviny členů Green River jako **Mother Love Bone**. Tato formace sice fungovala poměrně krátce, ale i tak stihla zasáhnout do vývoje hudební scény v Seattlu.

Skupinu tvořili tři bývalí členové Green River jako kytaristé Stone Gossard a Bruce Fairweather a baskytarista Jeff Ament. K nim se přidal bubeník Greg Gilmore a Andrew Wood, bývalý zpěvák Malfunkshun. Sami členové uvádějí, že měli usnadněný začátek,

³⁵ Volně parafrázováno z Mudhoney [online]. Aktualizováno – neuvedeno [cit. 10. 3. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.mudhoneysite.com/biography.html>>

³⁶ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 13. 11. 2013 [cit. 10. 3. 2014]. Dostupná na WWW: <http://en.wikipedia.org/wiki/Matt_Lukin>

protože Green River byli před svým rozpadem ufl pro místní velmi známým uskupením, a tak Mother Love Bone vystupovali od začátku pro velké publikum. (Prato, 2012, str. 223 a 224)

To, co dělalo tuto kapelu na místní scéně jedinečnou, byl frontman Andrew Wood. Byl pravým opakem všech zpěváků v Seattlu, svým vzhledem, pódiovou prezentací a stylem zpívání připomínal spíše zpěváky typu Freddie Mercury, Paul Stanley a Marc Bolan. V roce 1989 vydala skupina první EP *Shine* a vydala se na turné, během kterého jí plánovala vydání svého prvního dlouhohrajícího alba. Očekávání byla velká, a tak zpěvák Andrew Wood nastoupil před nahráváním na odvykací léčbu ze závislosti na heroinu.³⁷

Še to jeden z nejsmutnějších příběhů, protože je to jeden z nejkratičších. Kurt Danielson (baskytarista skupiny Tad)³⁸

Album mělo nést název *Apple* a bylo nahráno na podzim roku 1989, těsně před jeho vydáním 16. 3. 1990 byl zpěvák Wood nalezen v bezvědomí svojí snoubenkou a převezen do nemocnice. I přes snahu o oživení byl o tři dny později prohlášen za mrtvého, přičemž smrtí bylo předávkování heroinem. Kapela ztracena touto událostí okamžitě ohlásila rozpad. Album *Apple* bylo nakonec vydáno několik měsíců po Woodově smrti a bylo poslední stopou, kterou tato formace zanechala na hudební scéně.³⁹ Existence souboru zpěváků dle mého významně hudebně švytvarovala Amentu a Gossarda, kteří atmosféru této nahrávky přenesli do písní, jež později složili se skupinou Pearl Jam.

Jedním ze stejné interpretací seattleské klubové scény byli bezesporu také **Tad**, kteří, a kolik nikdy nedosáhli velkého komerčního úspěchu, jsou dodnes fanouky ceněni jako jedna z nejlepších grungeových kapel v době.

³⁷ Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – nevedeno [cit. 10. 3. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/mother-love-bone-mn000502269/biography>>

³⁸ PRATO, Greg. *Grunge Is Dead: The Oral History of Seattle Rock Music*. Toronto: ECW Press, 2009, s. 235. ISBN 978-1-55022-877-9

³⁹ Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – nevedeno [cit. 10. 3. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/mother-love-bone-mn000502269/biography>>

ŠTad hráli prudký a nekompromisní hard rock, inspirovaný jejich fascinací sériovými vrahy, podobn jako například Killdozer a další kapely ze St edozápadu.õ
*Everett True*⁴⁰

Skupina vznikla v roce 1988 a zakládající sestavu tvořili Tad Doyle (kytara, zpěv), Kurt Danielson (baskytara), Gary Thostensen (kytara) a Steve Wied (bicí). Tad jsou dodnes považováni za jednu z vůbec nejtvrdších formací na grungeové scéně, a to především díky tomu, že mnohem více než punk jim byl inspirací šedesátkový metal ve stylu Black Sabbath. Hudební kritik Steve Huey o nich píše takto: „Mén melodická a mén přístupná než nejvíce grungeová jména, muzika Tad jednoduše převládala všechno, co jí stálo v cestě.“⁴¹

V období nejvíce grungeového šboomuõ byli Tad spolu s Mudhoney švýlajkovouõ kapelou vydavatelství Sub Pop. Krom jejich podílů na kompilacích albech tohoto labelu vydali Tad u Sub Popu tři desky: *God's Balls* (1989), kterou propagovala jako předkapela Nirvany na turné k jejich debutu, *Salt Lick* (1990) a *8-Way Santa* (1991). Poslední jmenované bylo jejich nejmelodičtější a nejúspěšnějším albem, které kapele přineslo nabídku od velkého vydavatelství Giant. Ve stejném roce však také soubor opustil bubeník Steve Wied, a tak se práce na albu protáhly. Za bicí usedl Josh Sinder a v roce 1993 vydala kapela album s názvem *Inhaler*. Toto album se navzdory svým kvalitám stalo víceméně propadákem a díky nízké prodejnosti rozvázal label se skupinou smlouvu.

V roce 1994 odchází Gary Thorstensen a kapela dále pokračuje jako trio. V tom samém roce vychází album *Life Alien Broadcasts*, což byl živý záznam několika starších písní nahraný ve studiu. O rok později dostávají Tad druhou nabídku u velkého labelu a vydávají album *Infrared Riding Hood*. Bohužel i toto album se potýká s nezájmem posluchačů a Tad o kontrakt znovu přicházejí. V následujících letech koncertují a nové album se jim nepřipravuje. V roce 1997 odchází Josh Sinder a je nahrazen Mikiem Mongrainem. V roce 1998 se kapela definitivně rozpadá. Baskytarista

⁴⁰ TRUE, Everett. *Nirvana – Pravdivý příběh*. Velká Británie: Omnibus Press, 2006, s. 91. ISBN 978-80-7207-679-6

⁴¹ Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – neuvédeno [cit. 20. 3. 2014]. Dostupná na WWW: < <http://www.allmusic.com/artist/tad-mn0000019029/biography> >

Kurt Danielson se připojuje ke skupině Valis a Tad Doyle zakládá nový soubor Hog Molly.⁴²

Seattleská klubová scéna byla okolo roku 1990 velmi bohatá na nejznámější grungeové kapely, ale nelze je zde vypsát všechny. Kromě toho existují formace, které jsou všeobecně považovány za hlavní šlahouny klubové scény v období největšího grungeového členství, bych zmínil ještě kapelu **Truly**. Zde se sešli dva bývalí členové vlivných grungeových skupin – bubeník Mark Pickerel (dříve Screaming Trees) a baskytarista Hiro Yamamoto (dříve Soundgarden). Ti k sobě přidali ještě kytaristu a zpěváka Roberta Rotha a utvořili v roce 1990 tuto formaci.⁴³

Skládání i nahrávání prý probíhalo velmi plynule a kapela měla mezi sebou málokdy spory ohledně skládání. Jejich cílem bylo údajně jít tehdy trochu se odchýlit od grungeového zvuku a ubírat se jiným směrem. Po vydání úvodního EP Heart and Lungs u Sub Popu v roce 1991 čekali dlouhé čtyři roky, než vydali svoji první studiovou desku s názvem Fast Stories from Kid Coma. Robert Roth popisuje, že si na tomto albu chtěli nechat obzvlášť záležet, že to nebylo jen šdáme dohromady pár písniček, ale že k tomuto albu přistupovali, jako kdyby vytvářeli film. (Prato, 2012, str. 248 a 299, 443)

Druhé album Feeling You Up vyšlo v roce 1997 a nezaznamenalo příliš velký úspěch. Turné k této desce bylo navíc v polovině zrušeno kvůli osobním sporům mezi Rothem a Pickerelem, a skupina si proto dala v roce 1998 pauzu. V roce 2000 bylo vydáno poslední album Twilight Curtains, které obsahovalo především nevydané písně, a poté Truly ohlásili rozpad. V roce 2008 se dali opět dohromady, začali společně koncertovat a oznámili, že budou pracovat na novém albu, na které fanoučci čekají dodnes.⁴⁴

Seattleská klubová scéna byla na začátku devadesátých let opravdu velmi bohatá na nejznámější grungeové kapely, ale nelze je zde do detailu vypsát všechny, nicméně by byla škoda nezmínit ještě několik formací, které, ač se neproslavily, tvořily nedílnou součást tohoto stylu. Závěrem této kapitoly tedy alespoň jejich malý přehled.

⁴² Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – nevedeno [cit. 20. 3. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/tad-mn000019029/biography>>

⁴³ Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – nevedeno [cit. 24. 3. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/truly-mn0000018367/biography>>

⁴⁴ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 13. 12. 2013 [cit. 24. 3. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://en.wikipedia.org/wiki/Truly>>

A koliv dív í grungeové kapely p sobily spí-e jinde neřl v Seattlu, i zde byl řřfenský elementõ, který zasahoval do grunge, a to ist dív í kapela **7 Year Bitch**, p sobící v letech 1990 ó 1997. Tato skupina vydala t i alba - Sick Em (1992), ¡Viva Zapata! (1994) a Gato Negro (1996). Zajímavostí je, ře p vodní kytaristka Stefanie Sargent zem ela na p edávkování heroinem t sn p ed vydáním prvního alba.⁴⁵

Dal-ím souborem na scén pak byli **Hammerbox**, p sobící v letech 1990 - 1994. Hlasem skupiny byla výbu-ná zp va ka Carrie Akre. První stejnojmenné album vydané na nezávislém labelu v roce 1991 m lo zvuk, díky kterému se p edpokládalo, ře by se formace mohla svézt na sláv Nirvany i Pearl Jam, a tak v roce 1993 vydala skupina u v t-řho vydavatelství album s názvem Numb. Album v-ak neslavilo úsp ch, kontrakt byl rozvázán a díky dal-ím spor m mezi leny kapely se Hammerbox v roce 1994 rozpadají.⁴⁶

Dal-ím řřboxemõ na seattleské scén bylo uskupení s názvem **Candlebox**. Tato skupina byla tak trochu kritizována za to, ře je jakýmsi řřslab-ím odvaremõ grungeového řřánru, ale i p esto se dokázala na klubové scén uchytit. I p es -estiletou pauzu mezi roky 2000 ó 2006 by se dalo íct, ře p eřřila i po úpadku scény a za adila se mezi interprety nov nastoupiv-řho post-grunge. Na svém kont mají Candlebox -est alb ó Candlebox (1993), Lucy (1995), Happy Pills (1998), Into the Sun (2008) a Love Stories and Other Muslings (2012). V této kapele krátce p sobil i p vodní bubeník Pearl Jam, Dave Krusen.⁴⁷

Dal-í formací, která spadala pod vydavatelství Sub Pop a byla (a nyní op t je) nedílnou sou ástí seattleské scény, jsou **Love Battery**. Tato kapela se trochu li-řla od svých ostatních grungeových koleg na klubové scén - nebála se zabrousit i do řřm k řřhoõ zvuku a isto koketovala s psychedelickým rockem. P sobila v letech 1989 ó 2002, v roce 2011 se dala op t dohromady a dnes znovu koncertuje. Krom zp váka Rona Ninea a kytaristy Kevina Whitwortha p sobili na neustále prom nřivých postech baskytaristy a bubenřka v pr b hu let také baskytarista Bruce Fairweather (Green River, Mother Love Bone) a bubenřk Dan Peters (Mudhoney). Love Battery vydali p t

⁴⁵ Volně parařřzováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – nevedeno[cit. 25. 3. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/7-year-bitch-mn0000479632/biography>>

⁴⁶ Volně parařřzováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – nevedeno[cit. 25. 3. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/hammerbox-mn0000665249>>

⁴⁷ Volně parařřzováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – nevedeno[cit. 25. 3. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/candlebox-mn0000543595/biography>>

adových alb o Between the Eyes (1991), Dayglo (1992), Far Gone (1993), Straight Freak Ticket (1995) a Confusion Au Go Go (1999).⁴⁸

Ze stáje Sub Popu byla i p ti lenná tacomská skupina **Seaweed**. Ta míchala grungeový zvuk kytar s p ímo arým punkrockem, a byla proto velmi oblíbená jak u tzv. šskej ák ō, tak u prvních vyznava ť stylu emo, který m l prorazit afl mnohem pozd ji. (True, 2006, str. 87)

Na kont má tato kapela –est desek o Despised (1991), Seaweed (1991) Weak (1992), Four (1993), Spanaway (1995) a Actions and Indications (1998).⁴⁹ Po rozpadu v roce 2000 nefungovala afl do roku 2007, kdy oznámila návrat. Od té doby v–ak vydala pouze jeden singl a nad její ěnností visí velký otazník.

Dal–í kapelou byli **Gruntruck**, kte í sv j styl zam ěli spí–e na metalov j–í stránku grunge, cofl potvrdili také tím, že svá alba vydávali u metalového labelu Roadrunner, cofl byla strategická chyba, a jejich dv ť alba Inside Yours (1991) a Push (1992) zapadla v záplav ť velkého mnofství nahrávek od šalternivních ō label ť. Rok po vydání Push se formace rozpadla a t i roky nehrála.⁵⁰ V roce 1996 se Gruntruck vrátili s EP s názvem Shot, Illusion, New God, které obsahovalo t i stejnojmenné písn ť. Skupina dále fungovala a koncertovala afl do roku 2002, kdy se definitivn ť rozpadla. Zp vákem a kytaristou byl Ben McMillan, n kdej–í len jifl zmi ōvaného uskupení Skin Yard.⁵¹

P edposlední skupinou, kterou by bylo dobré zmínit, jsou **My Sister’s Machine**. Podobn ť jako Gruntruck inklinovali spí–e k metalov j–ímu stylu. Jim Washburn z Los Angeles Times tento soubor ozna ěil jako švice melodický a propulzní nefl jejich sp ízn ťné du–e Alice In Chainsō. Zajímavostí je, že zp vák a kytarista Nick Pollock p sobil v osmdesátých letech v glamrockové formaci Alice ŐN Chains, ve které p sobil i Layne Staley z Alice In Chains. Kapela hrála v letech 1990 o 1994 a vydala alba Diva (1992) a Wallflower (1993). Druhé jmenované bylo propadákem díky tomu, že

⁴⁸ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 2. 3. 2013[cit. 25. 3. 2014]. Dostupná na WWW: <http://en.wikipedia.org/wiki/Love_Battery>

⁴⁹ Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – nevedeno[cit. 25. 3. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/seaweed-mn0000840289/discography>>

⁵⁰ Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – nevedeno[cit. 25. 3. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/gruntruck-mn0000542755/biography>>

⁵¹ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 11. 2. 2014[cit. 25. 3. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://en.wikipedia.org/wiki/Gruntruck>>

vydavatelství, u kterého bylo vydáno, ukončilo svoji činnost a nechalo ho nezpomínat. Po tomto nešťastném incidentu skupina ukončila svou kariéru.⁵²

Na závěr zůstává hudební těleso, které bylo velkou součástí tehdejší seattleské klubové scény, i přes to nereprezentuje styl grunge. Jedná se o skupinu **Earth**, založenou v roce 1990 Dylanem Carlsonem. Ten je také jediným stálým členem sestavy, která se v průběhu let měnila, a formace tak pokaždé získávala o něco jiný zvuk a styl. Souborem prošli například Slim Moon (později zakladatel hudebního labelu Kill Rock Stars), Lori Goldston (cellistka doprovázející Nirvanu na MTV Unplugged) i Joe Preston (později baskytarista Melvins). Kapela si však na všech deskách zachovává naprosto osobitou a nezaměnitelnou tvář a dnes je považována za zakladatele hudebního stylu zvaného drone. Tento styl je založen na naprostém hudebním minimalismu, velkém vyuffívání zpěvných vazeb a mnohdy extrémně pomalém tempu. Nastaly i situace, kdy koncert Earth probíhal tak, že Carlson opouštěl svoji kytaru o zesilovač a použít celý koncert do publika pouze zpěvnou vazbu. (True, 2006, str. 65)

Během devadesátých let vydávají Earth své desky u Sub Popu, později přecházejí k labelu Southern Lord, zaměřenému především na drone, stoner a sludge. Na kontě mají sedm studiových desek: *Earth 2: Special Low-Frequency Version* (1993), *Phase 3: Thrones and Dominions* (1995), *Pentastar: In the Style of Demons* (1996), *Hex Or Printing in the Infernal Method* (2005), *The Bees Made Honey in the Lion's Skull* (2008), *Angels of Darkness, Demons of Light I* (2011) a *Angels of Darkness, Demons of Light II* (2012).⁵³

Carlsonovým koníčkem byly zbraně a tvrdil, že pokud se nestane úspěšným hudebníkem, proslaví se jako sériový vrah. (True, 2006, str. 68) Půlka, kterou se měl zastelit Kurt Cobain, byla údajně zapůjčená právě od něho.

2.3 SVĚTOVĚ UZNÁVANÍ PŘEDSTAVITELÉ GRUNGE

Kapelu Soundgarden uflou netežba znovu více zmiňovat, neboť ta stála v seattleské scéně uflou od prapůtků grunge. Na přelomu osmdesátých a devadesátých let se však vynořily další formace, které dokázaly pohnout hudebním světem a stát se jakýmsi ikonami, které reprezentují grunge dodnes. Bylo by nefér tvrdit, že tyto

⁵² Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 11. 2. 2014 [cit. 25. 3. 2014]. Dostupná na WWW: <http://en.wikipedia.org/wiki/My_Sister's_Machine>

⁵³ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 27. 5. 2014 [cit. 1. 6. 2014]. Dostupná na WWW: <[http://en.wikipedia.org/wiki/Earth_\(American_band\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Earth_(American_band))>

skupiny jsou lepší nebo kvalitnější než ty, co se probíjely po menších pódiích. Faktem ovšem je, že grungeový šláik si jako první vybaví především je, a to jistě kvůli těmto určitým kvalitám tohoto uskupení.

Prvním z těchto velkých jmen jsou **Alice In Chains**. Ti vznikli již v roce 1987, ale pár let se o nich příliš nedělo. Zakládající sestavu tvořili Layne Staley (zpěv), Jerry Cantrell (kytara, zpěv), Mike Starr (baskytara) a Sean Kinney (bicí).

Když Cantrellovi zemřela matka, se kterou žil, nakoupil za zbylé peníze nový kytarový aparát, cvičil na kytaru a začal brát drogy. Se Staleyem se setkal na párty, kde hrál se svojí tehdejší kapelou Gypsy Rose. V tu chvíli již neměl kde bydlet, a tak ho Layne pozval k sobě. Netrvalo dlouho a oba podobně smýšlející mladíci chtěli založit kapelu. Cantrell tedy oslovil Mika Starra, se kterým hrál v Gypsy Rose, a Staley oslovil bubeníka Seana Kinneyho.⁵⁴

Šmyšle, že první zlatá nahrávka ze Seattlu byl Facelift. © Jerry Cantrell⁵⁵

V roce 1990 vydává skupina album Facelift, díky kterému se okamžitě dostává do prvního povdomí. Největším hitem alba se stává píseň Man In The Box s jednoduchou tvrdou kytarovou linkou a Staleyho melodickým refrémem. Jerry Cantrell však říká, že nahrávací společnost se tento song příliš nezamlouval a jednalo se i o tom, že by na albu vůbec nebyl. (Prato, 2009, str. 264) Při práci na svém velmi očekávaném druhém albu natočila skupina v roce 1991 dobře hodnocené akustické EP s názvem Sap.

Druhé album vyšlo v roce 1992, neslo název Dirt a tělo se velice kladným recenzím. Singlem tohoto alba se stala skladba Would?, která opět stavěla na poměrně jednoduché podmanivé lince a refrémem vokálu Laynea Staleyho. Dirt se stává platinovým albem a kapela stoupá dále nahoru. V textech je však již možno vycítit zpěvákovy problémy se závislostí na drogách. Po této nahrávce opouští formaci Mike Starr a je nahrazen Mikem Inezem. V roce 1994 vydává skupina další, také tentokrát zčásti akustické EP Jar Of Flies. I tato nahrávka se tělo velké oblibě jak u kritiků, tak u fanouků, nicméně kapela se stahuje do pozadí, nekonzertuje a na pět let se opět dostávají spekulace o problémech s drogami. V roce 1995 vydávají Alice In Chains stejnojmenné album, ale opět se nepřipravuje žádné koncertní turné. Až následující rok

⁵⁴ Volně parafrázováno z YARM, Mark. *Everybody Loves Our Town: An Oral History of Grunge*. USA: Three Rivers Press, 2012, s. 117. ISBN 978-0307464446.

⁵⁵ PRATO, Greg. *Grunge Is Dead: The Oral History of Seattle Rock Music*. Toronto: ECW Press, 2009, s. 263. ISBN 978-1-55022-877-9

kapela poprvé po těchto letech vystupuje akusticky na koncert *Unplugged*, který přenáší MTV.⁵⁶

Íp es velký ohlas se kapela opět stahuje a naposledy v této sestavě o sobě dává v dít v roce 1998, kdy vydává dvě písně *Get Born Again* a *Died*, jež vycházejí na box setu *Music Bank*, který je jakýmsi přehledem diskografií skupiny.

šVím, že jsem blízko smrti. Beru crack a heroin roky. Nikdy jsem nechtěl ukončit svůj život takto. *Layne Staley* ve svém posledním rozhovoru v prosinci 2001⁵⁷

V dubnu roku 2002 svět zasahuje zpráva, že zpěvák *Layne Staley* zemřel na předávkování směsí kokainu a heroinu. Zpěvák byl nalezen ve svém bytě 19. dubna, ale podle věrosmrt nastala již třináct dní předtím. Poslední člověk, se kterým se *Staley* setkal, byl údajně bývalý basketarista *Alice In Chains* *Mike Starr*.⁵⁸ Po této události nebylo o kapele slyšet až do roku 2009, kdy se vrátila zpátky na scénu s albem *Black Gives Way to Blue*, na kterém nahrazuje *Staleyho* *William DuVall*. V této sestavě skupina funguje dodnes a v roce 2013 vydala album *The Devil Put Dinosaurs Here*. Bývalý basketarista *Mike Starr*, který bojoval s drogovou závislostí od devadesátých let, zemřel v březnu roku 2011.⁵⁹

Další významnou seattleskou formací a dnes jednou z nejúspěšnějších kapel současnosti jsou **Pearl Jam**. Tato formace vznikla v roce 1990 po rozpadu *Mother Love Bone*. Zakládající sestavu tvořili *Eddie Vedder* (zpěv), *Stone Gossard* (kytara), *Jeff Ament* (basketara), *Mike McCready* (kytara) a *Dave Krusen* (bicí). Prvně jmenovaný původně v sestavě nebyl, ale když skupina šlápla zpěváka, získala na něj kontakt od *Jacka Ironse*, bývalého bubeníka *Red Hot Chili Peppers*. *Vedder* tou dobou žil v *San Diegu*, ale nahrávky, které mu skupina poslala, se mu zalíbily, takže si našel cestu do *Seattlu*. Výslovně však řekl, že když přijede, chce jen hrát, a tak byl soubor prý téměř celý týden zavazný a pracoval na písních. *Vedder* se údajně okamžitě vcítil do tvorby kapely a dotvořil tak pěti, která měla za pár let hrát na stadionech. (Prato, 2012, str. 248 a 249)

⁵⁶Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – nevedeno[cit. 26. 3. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/alice-in-chains-mn000007920/biography>>

⁵⁷ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 23. 3. 2014[cit. 26. 3. 2014]. Dostupná na WWW: <http://en.wikipedia.org/wiki/Layne_Staley>

⁵⁸ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 23. 3. 2014[cit. 26. 3. 2014]. Dostupná na WWW: <http://en.wikipedia.org/wiki/Layne_Staley>

⁵⁹ Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – nevedeno[cit. 26. 3. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/alice-in-chains-mn000007920/biography>>

Ufl po vydání prvního alba *Ten* bylo zřejmé, že tato kapela bude slavit úspěch. Vycházela z klasického rocku sedmdesátých let a na rozdíl od tehdejších grungeových uskupení neměla tolik agresivní zvuk a tvořila písně, které se přesně hodily do rockových rádií, která hledala novou krev.⁶⁰ Hity jako *Alive* a *Jeremy* jsou dodnes zlatými hřebíky koncertů Pearl Jam.

I přestože se z nich staly hvězdy první velikosti, Pearl Jam odmítli podléhat se zavedeným konvencím v hudebním průmyslu a k druhému albu *Vs.* z roku 1993 nevydali žádné singly ani klipy. Další album *Vitalogy* pak vydali nejprve pouze na vinylu a experimentální album *No Code* bylo pro skalní fanoušky zklamáním a pro veřejnost –okem.⁶¹ To však svědčí o tom, že si skupina zachovala svoji vlastní tvář, která jí sluší. Jedná se totiž o soubor tolika schopných a nápaditých muzikantů, že vždy dokáží vtisknout svým nahrávkám osobitou náladu. Kapela funguje dodnes a stále pořádá koncerty ve velkých halách, což je úspěch, kterým se nemůže pochlubit žádná formace.

Sestava zůstává od začátku kariéry nezměněná kromě postu bubeníka, na kterém se vystřídal Dave Krusen (1990 až 1991), Dave Abbruzzese (1991 až 1994), Jack Irons (1994 až 1998) a Matt Cameron, který v kapele působí dodnes. Pearl Jam mají na kontě deset studiových alb: *Ten* (1991), *Vs.* (1993), *Vitalogy* (1994), *No Code* (1996), *Yield* (1998), *Binaural* (2000), *Riot Act* (2002), *Pearl Jam* (2006), *Backspacer* (2009), *Lightning Bolt* (2013).⁶²

V souvislosti s Pearl Jam by nebylo od věci zmínit ještě jedno uskupení, které s touto kapelou úzce souvisí a i přes svoji krátkou historii dodnes neodmyslitelně patří do grungeové historie. Jedná se o skupinu **Temple Of The Dog**.

Ta byla zformovaná v roce 1990 a měla nahrát jen jednu desku jako poctu zesnulému Andy Woodovi z *Mother Love Bone*. Sestavu tvořili členové Pearl Jam Jeff Ament, Stone Gossard, Mike McCready, jejich budoucí bubeník Matt Cameron a zpěvák Soundgarden Chris Cornell. V průběhu nahrávání alba se na tvorbě také podílel i Eddie Vedder, který tou dobou přišel do nově vzniknuvších Pearl Jam. Stejnojmenné album vyšlo v roce 1991 a těšilo se kladným recenzím. Následující rok po velkém

⁶⁰ Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – nevedeno [cit. 26. 3. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/pearl-jam-mn0000037730/biography>>

⁶¹ Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – nevedeno [cit. 26. 3. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/pearl-jam-mn0000037730/biography>>

⁶² Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 23. 3. 2014 [cit. 26. 3. 2014]. Dostupná na WWW: <http://en.wikipedia.org/wiki/Pearl_Jam>

úspěchu prvního alba Pearl Jam zabodovalo, i co se týče prodejnosti. Po vydání alba se členové opět začali vnovat svým projektem.⁶³

Poslední kapelou, která patřila mezi největší hvězdy seattleské scény, je dnes jistě takzvaná kultovní **Nirvana**. Vznik Nirvany je datován do roku 1987 a zakládající sestavu tvořili Kurt Cobain (zpěv, kytara), Krist Novoselic (baskytara) a Chad Channing (bicí).

Šířte mluví o klucích, kteří kdyby nehráli v kapele, makali by v supermarketu, na pile nebo jako automechanici. *Jonathan Poneman*⁶⁴

Kurt Cobain pocházel z Aberdeenu a jeho rodiče se rozvedli, když mu bylo sedm. Tato událost významně ovlivnila jeho život a on sám v rozhovorech uvádí, že ovlivnila i náladu ve tvorbě Nirvany⁶⁵ (téma rozvodu se objevuje například v refrénu písně *Serve the Servants* z posledního alba *In Utero*). Nicméně rozvod rodičů mohl také přispět k založení skupiny Nirvana. V pubertě Cobain často utíkal z domova a přespával pod mostem i po bytech svých kamarádů. Jedním z těchto kamarádů byl Dale Crover, bubeník Melvins. Spolu s ním soubor *Fecal Matter*, který nahrál v roce 1985 jedno demo, na němž se objevila píseň *Spank Thru*, kterou poté hrála Nirvana i na svých koncertech. Podstatně ovšem bylo, že přes lídra kapely Melvins Buzze Osbornea potkal Cobain baskytaristu Krista Novoselice, se kterým založil nový projekt. Nejprve s nimi krátce hrál na bicí Aaron Burckhard, ale pod názvem Nirvana skupina vystupovala až od roku 1987, kdy za bicí usedl Chad Channing.

V roce 1989 vydává Nirvana první album *Bleach*, které se dostává do povědomí především díky hitu *Love Buzz* s chytlavou basovou linkou. Na obalu alba je formace ztvárněná, tvrdým členem na obalu je kytarista Jason Everman, který je uveden i v bookletu alba jako druhý kytarista, a koliv na albu vůbec neúinkuje. Jason zaplatil Nirvaně nahrávání ve studiu u Jacka Endina a tohle byl projev vedle kapely. Po vydání alba dokonce odehrál s kapelou několik koncertů jako druhý kytarista, ale poté byl z kapely vyhozen. Před nahráváním druhého alba opustil skupinu Chad Channing a byl nahrazen Davem Grohlem.⁶⁶ Album *Nevermind* vyšlo v roce 1991 a po

⁶³ Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – nevedeno [cit. 25. 4. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/temple-of-the-dog-mn000022875/biography>>

⁶⁴ TRUE, Everett. *Nirvana – Pravdivý příběh*. Velká Británie: Omnibus Press, 2006, s. 157. ISBN 978-80-7207-679-6

⁶⁵ Volně parafrázováno z BurntOut [online]. Aktualizováno – nevedeno [cit. 25. 4. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.burntout.com/kurt/biography/>>

⁶⁶ Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – nevedeno [cit. 25. 4. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/nirvana-mn0000357406/biography>>

jeho vydání se z kapely staly hvězdy první velikosti. Album obsahuje několik hitů, jimiž dodnes švédoviš notoricky známá skladba Smells Like Teen Spirit s prázdným a chytlivým čtyřakordovým kytarovým riffem v refrénu. Nirvana začala koncertovat po celém světě a během necelého roku se zařadila mezi hlavní interprety velkých festivalů, jakým byl například Reading Festival.

V roce 1992 vydává Nirvana kompilační album Incesticide, kde se objevuje 15 skladeb vydaných na EP, demech, B stranách singlů a nevydané písně z let 1988 až 1991. Kromě Davea Grohla bubnuje ve všech skladbách Chad Channing, v partituru Dale Crover (Melvins) a v jedné Dan Peters (Mudhoney).⁶⁷

Obrovský úspěch však přináší také v písních se odrážející narůstající úzkost v podobě stále se zhoršující heroinové závislosti a depresi zpěváka Kurta Cobaina. Poslední album z roku 1993 nese jméno In Utero a je zvukově rozhodně nejzajímavější a nejsyrovější nahrávkou. Na tomto albu dochází ke střetům baladických písní s tvrdými aťi noiserockovými skladbami. Stejně jako Nevermind obsahuje velký hit Rape Me, který je svojí strukturou nápadně podobný skladbě Smells Like Teen Spirit, avšak obsahuje oproti Nevermindu i složitější skladby jako například Heart Shaped Box. Koncem tohoto roku vystupuje kapela akusticky v rámci MTV Unplugged a zaznamenává prakticky svůj poslední velký úspěch.

Následujícího roku během evropského turné se zpěvák v psychický stav po všech stránkách zhoršuje. 3. března je nalezen v domě ve svém pokoji předávkován směsí alkoholu a rohypnolu. Koncem měsíce nastupuje léčbu pro drogově závislé v Los Angeles, ale prvního dubna utíká zpět do Seattlu. 8. dubna je Cobain nalezen mrtev ve svém domě v Seattlu, smrt údajně nastala o tři dny dříve a její příčina je dodnes nejasná.⁶⁸ Nejčastěji uváděnou příčinou smrti je sebevraždy zastelením, nicméně existují teorie, podle kterých měl zpěvák v sobě takové množství heroinu, že by nebyl schopen uzvednout pušku. Ať už je to, jak chce, tato smutná událost zapříčinila definitivně okamžitý rozpad skupiny a vytvoření kultu osobnosti Kurta Cobaina, který je dodnes vnímán jako poslední velká rocková hvězda.

⁶⁷ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 8. 4. 2014[cit. 25. 4. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://en.wikipedia.org/wiki/Incesticide>>

⁶⁸ Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – nevedeno[cit. 25. 4. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/nirvana-mn0000357406/biography>>

3 GRUNGE MIMO SEATTLE

Styl grunge však nebyl pouze záležitostí města Seattle a severozápadního pobřeží Spojených států. V době největšího vzestupu vznikly po celém území USA spousty kapel, z nichž některé se dokázaly prosadit i mezi seattleskou línou a ukázat, že tento styl není jen záležitostí jednoho města. V této části práce bych se chtěl vnovat mimoseattleským formacím, které, myslím, tento styl také zcela plnohodnotně reprezentovaly a které byly nezávislé s tímto městem i jeho interprety úzce provázány.

3.1 GRUNGE V ŽENSKÉM PODÁNÍ

Okolo roku 1990 se spolu se stylem grunge utvořila v Seattlu ještě jedna subkultura zvaná riot grrrl. Jednalo se o feministické hnutí, které bylo zároveň reprezentováno několika kapelami, z nichž nejznámější jsou například Bikini Kill, Bratmobile i Sleater-Kinney. Tyto formace hrály povětšinou syrový punk s texty zaměřenými na práva žen, násilní a domácí násilí. Kromě již uvedené skupiny 7 Year Bitch, která se s tímto hnutím neztotožnila, vzniklo mimo Seattle několik dívčích grungeových kapel, z nichž některé byly mylně zařazeny k riot grrrl, i přestože měly zvukově i textově blíže ke stylu grunge. Zatímco riot grrrl byla ale spíše uzavřená komunita, tyto soubory se dokázaly dostat do povědomí a jsou dnes zařazeny mezi grungeové stálice.

„Nejsme riot grrrl kapela. Jednou jsem viděla jednu z těchto kapel rozdávat letáky, ale klukům nedala ani jeden. Nevím, o co jim kromě toho šlo. Nikdy to nebyl zrovna můj zájem.“ *Donita Sparks* (kytaristka skupiny L7)⁶⁹

Dvě pravděpodobně úplně nejznámější dívčí kapely vznikly ve městě Los Angeles v Kalifornii a první z nich bylo uskupení **L7**. Vznik kapely se datuje do roku 1985, kdy ji založily Donita Sparks (kytara, zpěv) a Suzi Gardner (kytara, zpěv). Plnohodnotný začátek však přichází až o dva roky později, kdy se přidává Jennifer Finch (baskytara, zpěv) a Roy Koutsky (bicí). Roy Koutsky však přispěl pouze na prvním albu z roku 1988 a poté ho nahrazuje Demetra Plakas. Skupina záhy podepisuje smlouvu se Sub Popem a v roce 1990 nahrává album *Smell The Magic*, na kterém už má o poznání tvrdší zvuk, a zařazuje se tak plnohodnotně do grungeové scény.

⁶⁹ PRATO, Greg. *Grunge Is Dead: The Oral History of Seattle Rock Music*. Toronto: ECW Press, 2009, s. 311 - 312. ISBN 978-1-55022-877-9

V roce 1992 vychází album *Bricks Are Heavy* a díky hitu *Pretend We're Dead* a faktu, že Nirvana první proslavila tuto scénu, se z L7 stávají hvězdy a vystupují na velkých festivalech jako Reading nebo Rock In Rio.⁷⁰ V roce 1994 vychází album *Hungry for Stink*, které se bohužel pro kapelu nesetkává s příliš velkým úspěchem a její popularita začíná upadat. Těsně před nahráváním alba v roce 1996 navíc odchází ze souboru baskytaristka Jennifer Finch. Její party na nahrávce *The Beauty Process* z roku 1997 obstarává Greta Brinkman a plnohodnotnou náhradu nachází skupina v Gail Greenwood. Ta však odchází po vydání nahrávky *Slap Happy* z roku 1999. Na její post přichází Janis Tanaka. V roce 2001 však formace oznamuje pauzu na dobu neurčitou a tato pauza trvá dodnes. Jedinou činností okolo kapely je údajná práce na dokumentárním filmu, který má být dokončen v roce 2014.⁷¹

Druhým uskupením jsou **Hole**, v jejichž čele stála charizmatická zpěvačka Courtney Love. Ta založila skupinu v roce 1989 spolu s kytaristou Ericem Erlandsonem, který byl až do rozpadu v roce 2002 jediným muflerem v kapele. K nim se připojily baskytaristka Jill Emery a bubenice Caroline Rue. Na těchto postech se však měnily hudebnice prakticky s každým albem. V této sestavě nahráli Hole v roce 1991 první album *Pretty On The Inside*, které se těšilo velmi kladným ohlasům. Love navíc v tomto období jífl šrandila s v d í osobností Nirvany Kurtem Cobainem, což také získalo kapele potěbnou popularitu, a když se v roce 1992 vzali, stala se z Courtney jakási šprvní dáma grunge.

V roce 1993 byla rytmická sekce obměněna na místo baskytaristky přišla Kristen Pfaff a za bicí usedla Patty Schemel. Následující rok vydala kapela více přístupné album *Live Through This*, které se těšilo opět pozitivní kritice, nicméně jeho vydání bylo doprovázeno dvěma tragédiemi. Jen několik dní před jeho vydáním totiž zemřel Kurt Cobain a dva měsíce nato byla nalezena mrtvá i baskytaristka Kristen Pfaff, která údajně Cobainovu smrt velmi těžce nesla. Příčinou úmrtí bylo předávkování heroinem, na kterém byla léta závislá. Formace však začala opět fungovat a za několik měsíců začala turné s novou baskytaristkou Melissou Auf Der Maur. Zároveň vyšla jako singl píseň *Doll Parts*, a tak album i přes uvedené tragédie přece jen zaznamenalo velký úspěch. I přesto však v následujících letech kapela stagnovala, protože Love se

⁷⁰ Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – nevedeno [cit. 19. 5. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/l7-mn0000100473/biography>>

⁷¹ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 19. 5. 2014 [cit. 19. 5. 2014]. Dostupná na WWW: <[http://en.wikipedia.org/wiki/L7_\(band\)](http://en.wikipedia.org/wiki/L7_(band))>

v novala spí-e herecké profesi (zazá ila nap íklad v jedné z hlavních rolí ve filmu Lid vs. Larry Flynt). V roce 1998 vydávají Hole album *Celebrity Skin* s úsp -ným stejnojmenným singlem a začínají op t koncertovat. Tentokrát v-ak pro zm nu bez Patty Schemel, kterou nahrazuje Samantha Maloney. Ta v-ak po úsp -ném turné z kapely odchází a spolu s ní i Melissa Auf Der Maur.⁷²

V roce 2001 je oficiáln oznámen rozpad Hole a Love se v nuje op t herectví a sólové karié e. V roce 2009 oznamuje vydání alba *Nobody's Daughter*, o kterém náhle oznamuje, že se bude jednat o album skupiny Hole.⁷³ Dochází tedy k podivnému znovuoživení kapely, p i emfl krom Love ufl zde není nikdo z bývalých len , v etn Erlandsona. Na albu se tedy podílí Mirco Larkin (kytara), Shawn Dailey (baskytara) a Stu Fisher (bicí).⁷⁴ V roce 2012 je oznámen druhý a (zatím) poslední rozpad skupiny.

T etí dív í kapela spojovaná se seattleským zvukem jsou **Babes In Toyland** z Minneapolis. Tato skupina vznikla v roce 1987 a sestavu tvo íly Kat Bjelland (kytara, zp v), Michelle Leon (baskytara) a Lori Barbero (bicí). Bjelland je popisována jako jednozna ný tahoun kapely, a to díky svojí divoké pódiové prezentaci, p i nífl nez ídka kon íla s mod inami od neustálých náraz kytary do svého t la. První album s názvem *Spanking Machine* vy-lo v roce 1989 a je jediným albem, kde p sobí baskytaristka Michelle Leon, která po jeho nahrání odchází a je nahrazena Maureen Herman. Jedná se o syrovou nahrávku z dílny Sub Popu, o které Courtney Love v jednom z rozhovor prohlásila, že se jedná o jednu z nejlep-ích desek v-ech dob. (True, 2006, str. 123) Díky tomuto albu získala skupina kontrakt s v t-í nahrávací společností a v roce 1992 vydala album *Fontanelle*, na kterém v-ak nebyly znát fládné ústupky v í v t-ímu labelu. V následujícím roce vyjely Babes In Toyland na putovní alternativní festival Lollapalooza, který je dostal do írokého pov domí a otev el jim dve e ke slibné karié e. Nicmén kapela se této p íleflitosti nechytla a dále z stala spí-e v klubových vodách.⁷⁵ T etí, a jak se pozd ji ukázalo, poslední album *Nemesisters* vy-lo v roce 1995 a po jeho vydání opustila skupinu Maureen Herman. Spolu s touto událostí soubor p í-el o kontrakt s nahrávací společností. Poté sice p íchází na její post Jessie Farmer, ale

⁷² Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – nevedeno[cit. 19. 5. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/hole-mn0000680476/biography>>

⁷³ Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – nevedeno[cit. 19. 5. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/hole-mn0000680476/biography>>

⁷⁴ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 18. 5. 2014[cit. 19. 5. 2014]. Dostupná na WWW: <[http://en.wikipedia.org/wiki/Hole_\(band\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Hole_(band))>

⁷⁵ Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – nevedeno[cit. 19. 5. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/babes-in-toyland-mn0000069060/biography>>

skupina ufl se de facto nikdy nevrátí plnohodnotn ě zp t do hudebního sv ta. V roce 2001 se kapela definitivn rozpadá a Bjelland se v nuje své novému projektu Katastrophy Wife, kde p sobí dodnes.⁷⁶

3.2 GRUNGE V OSTATNÍCH ČÁSTECH USA

Jak jifl z p edchozí podkapitoly vyplývá, grunge nebujel pouze v Seattlu, ale m l dopad i na ostatní místa. Zárove je v-ak jasné, fe mimoseattleské kapely nebyly pouze dív í, a proto v této ásti práce naváfleme dal-ími významnými uskupeními, která vznikla v jiných ástech USA.

Jednou z nejvýznamn j-ích formací jsou kaliforn-tí **Stone Temple Pilots**. Tato skupina vznikla jifl v roce 1985, av-ak popularitu získala práv afl s nástupem grunge, do kterého svoji hudbu stylizovala. I p es kritiku, která je oso ovala z kopírování slavných seattleských jmen (vznikl posm -ný název Stone Temple Plagiators) a zazlívala jim, fe grunge se v jejich podání blífíil stadionovému rocku, se dokázali prosadit a jsou jednou z nejúsp -n j-ích kapel celé éry. Sestavu tvo ili Scott Weiland (zp v), brat i Dean DeLeo (kytara) a Robert DeLeo (baskytara) a Eric Kretz (bicí).⁷⁷

Jak jifl byl e eno, navzdory kritice se kapela prosadila, a to hned první deskou Core, která obsahuje nejv t-í hity jako Plush, Sex Type Thing a Creep. Core vy-lo v roce 1992 a prodalo se ho p es t i miliony kus . Druhé album Purple z roku 1994 ufl bylo velice o ekávané a není divu, fe se bezprost edn po svém vydání usadilo na p edních p í kách v feb ících prodejnosti. Spolu se slávou v-ak po vydání Purple p i-ly také komplikace v podob ě drogové závislosti zp váka Scotta Weilanda. V roce 1996 vydala skupina t etí album Tiny Musicí Songs From the Vatican Gift Shop. Toto album nezaznamenalo zdaleka takový úsp ch jako p edchozí dv , protofe místo plánovaného turné, které m lo prodejnost podpo it, nastoupil Weiland protidrogovou lé bu.

Na dal-í album se ekalo t i roky. Album neslo název No.4 a vy-lo v roce 1999. Krátce po jeho vydání byl v-ak Weiland odsouzen k trestu odn tí svobody v trvání jednoho roku za drfení heroinu, kv li kterému byl jifl p edtím v podmínce. P esto se v-ak Stone Temple Pilots vrací v roce 2001 s albem Shangri-La Dee Da, kterým se

⁷⁶ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 18. 5. 2014[cit. 19. 5. 2014]. Dostupná na WWW: <[http://en.wikipedia.org/wiki/Babes_in_Toyland_\(band\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Babes_in_Toyland_(band))>

⁷⁷ Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – nevedeno[cit. 21. 5. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/stone-temple-pilots-mn0000626463/biography>>

navracejí ke svým kořenům. O dva roky později oznamují pauzu a hudebníci se vrací k jiným projektům. Až v roce 2008 se Stone Temple Pilots opět objevují a v roce 2010 vydávají bezejmenné album. V roce 2013 dochází k zatím poslední změně zpěvák Scott Weiland opouští kapelu a na jeho místo nastupuje Chester Bennington z Linkin Park. Soubor zatím v této sestavě funguje a ufl vydal i singl s názvem Out Of Time.⁷⁸

Další skupinou, která stojí za zmínku a jejíž jméno je také spojeno se Sub Popem, jsou portlandští **Pond**. Tato formace fungovala mezi lety 1991 a 1998 a její sestavu tvořili Charlie Campbell (kytara, zpěv), Chris Brady (baskytara, zpěv) a Dave Triebwasser (bicí). Kapela vydala tři alba: Pond (1993), The Practice of Joy Before Death (1995) a Rock Collection (1997). První dvě jmenovaná vydal Sub Pop a díky tomu Pond získali slušnou fanouškovskou základnu nejen v Portlandu, ale i v Seattlu. Nicméně svým zjevem a texty příliš nezapadali mezi šklasická grungeová uskupení, a proto nikdy nedosáhli výrazné popularity. I přestože jejich třetí deska byla příznivě přijata kritikou, ve skutečnost nejevila žádný zájem o jejich tvorbu, a tak se skupina v následujícím roce rozpadla.⁷⁹

Tyto kapely sice nejsou ze Seattlu, nicméně stále se nacházíme na západě USA. Ve střední a na východě Spojených států se sice také zformovalo několik uskupení, která s grungeovou scénou spolupracovala, což se týká vzájemné podpory a společných koncertních akcí, nicméně ani o jedné z kapel z těchto částí USA se nedá říct, že by spadala do škatulky grunge. Na východním pobřeží to byli noise rockoví Sonic Youth a potom legendy Pixies a Dinosaur Jr., které položily základy alternativního rocku, a i přestože byly pro grunge významnou inspirací (Kurt Cobain v jednom rozhovoru řekl, že se skladbou Smells Like Teen Spirit snažil napodobit Pixies), jejich styl byl přece jen na první poslech odlišný. Blíže k západu to byly soubory z Illinois vedené Stevem Albinim: Big Black a Shellac, hrající ostrý noise rock se zcela specifickým zvukem kytar, který vytvářel právě Albini.

Nicméně o jedné kapele by se dalo říci, že mezi grungeové interprety spadá minimálně díky prvním dvěma deskám, po kterých prošla neskutečnou flánrovou promou. Touto kapelou jsou chicagští **Smashing Pumpkins**. Skupinu založili v roce

⁷⁸ Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – nevedeno [cit. 21. 5. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/stone-temple-pilots-mn0000626463/biography>>

⁷⁹ Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – nevedeno [cit. 21. 5. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/pond-mn0000853105/biography>>

1988 Billy Corgan (kytara, zp v), James Iha (kytara), DæArcy Wretzky (baskytara) a Jimmy Chamberlin (bicí).

V roce 1990 pomohla skupin známost s majitelem jednoho z místních klub a naskytla se p íležitost zahrát si jako p edkapela losangeleské alternativn rockové kapely Janeø Addiction. Následující rok vydává skupina první album Gish, které díky st ídání tvrdých kytarových pasáží a na-tvaných text s klidnými, místy aíl melancholickými linkami zaznamenalo velký úsp ch a kapela dostala možnost následující rok toto album propagovat i na koncertech po boku kapel jako Pearl Jam a Red Hot Chilli Peppers. S úsp chem ov-em jako u spousty uskupení p í-ly také problémy v podob drogové závislosti bubeníka Chamberlina a Corganovy deprese. Tyto zp vákové stavy se v-ak také odrazily v písních z p ípravovaného alba a dá se íct, íle mu vlastn zajistily úsp ch u grungeové a alternativn rockové obce ó album vy-lo v roce 1993, neslo název Siamese Dream a stalo se velkým trhákem. Zárove otev elo cestu na putovní festival Lollapalooza, kde formace následující rok vystupovala jako jedna z hlavních hv zd.⁸⁰

Dal-í deska Mellon Collie and The Infinite Sadness je posledním po ínem z opravdu škytarovéhoo ranku. Jedná se o dvojalbum a jsou na n m dodnes nejv t-í hity, jako jsou Zero, Bullet With A Butterfly Wings a 1979. Poté se v-ak op t vyno ují problémy, kdyíl po jednom z koncert umírá hostující klávesista Jonathan Melvoin na p edávkování heroinem. Spolu s ním je nalezen i Jimmy Chamberlin, kterého se v-ak poda í zachránit.⁸¹ Chamberlin je z kapely vyhozen a kapela se zcela odklání od svého p vodního stylu a vydává experimentální elektronické album Adore. Po ínaje tímto albem jííl skupina nemá se stylem grunge nic spole ného a pozd jí dochází k n kolika personálním obm nám, p í emíl z p vodních len z stává jen Corgan, který zde realizuje v-echny své hudební nápady, jichíl je díky jeho írokému flánrovému záb ru opravdu mnoho.

Tolik k hlavním p edstavitel m stylu grunge mimo Seattle. Myslím, íle tato odbo ka byla symbolickou te kou za období, kdy byl tento styl v kurzu, a posouváme se do doby, kdy grunge za íná upadat.

⁸⁰ Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – neuvédno[cit. 24. 5. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/smashing-pumpkins-mn000036521/biography>>

⁸¹ Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – neuvédno[cit. 24. 5. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/smashing-pumpkins-mn000036521/biography>>

4 STAV SCÉNY PO SMRTI KURTA COBAINA

V předchozí kapitole byli uvedeni zásadní interprety grunge mimo jeho domovskou půdu. Paradoxně více grungeových kapel z ostatních částí USA i světa se vynořilo až po roce 1994, kdy zemřel Kurt Cobain. V této době se kapel je z dnešního pohledu ažena do nově vzniknuvších katulky post-grunge, disponuje uhlazeným zvukem a snaží se o jakousi umělejší líbivost, čímž bere stylu grunge jeho osobitost a nezávislost. Mezi takové interprety patří například Creed, Puddle Of Mudd, Bush i Nickelback. Naopak na seattleské scéně dochází spíše k úpadku a postupnému rozkladu alternativní rockové komunity, která jako by ztratila svého vůdce. I přesto zde kromě několika nerozpadnuvších se stálých scén, které dále více či méně úspěšně pokračují ve svém hudebním štafleňování, vzniká ještě pár zajímavých uskupení, jejichž produkce je posledním záchranným před definitivní smrtí stylu grunge a konci Seattlu v roli hlavního města hudby. Tyto kapely vám budou představeny v následující kapitole.

4.1 DOZVUKY GRUNGE

Pravděpodobně nejvýznamnější formace, která měla potenciál na to, aby znovuoživila skomírající scénu, je superskupina **Mad Season**. Superskupina proto, že se v ní sešli hudebníci, kteří se již předtím proslavili v jiných hudebních tlesech. Vznik se datuje do roku 1995 a sestavu tvořili Layne Staley (zpěv, Alice In Chains), Mike McCready (kytara, Pearl Jam), John Baker Saunders (baskytara, The Walkabouts) a Barrett Martin (bicí, Screaming Trees). Vznik skupiny je obestřen zajímavým příběhem. McCready a Saunders se poprvé setkali na odvykací klinice pro drogově závislé v Hazledenu, a po ukončení léčby se rozhodují založit kapelu. Na bicí k sobě přibírají právě Martina, se kterým McCready dříve chodil jamovat, a za mikrofon přichází tou dobou již třicetiletý drogově závislý Staley. (Yarm, 2012, str. 321 a 322)

„Byl jsem v mylném domnění, že mu z toho můžu pomoci ven. Chtěl jsem jít napříkladem.“ *Mike McCready*⁸²

Přiblížení nahrávání dochází ke komunikačním komplikacím se zpěvákem Staleym, který chodí pozdě do studia a veškerá telefonická komunikace s ním probíhá přes jeho spolubydliče. McCready se ho proto snaží přemluvit, aby nastoupil také na

⁸² YARM, Mark. *Everybody Loves Our Town: An Oral History of Grunge*. USA: Three Rivers Press, 2012, s. 322. ISBN 978-0307464446.

odvykací kúru v Hazeldenu. To se mu sice opravdu poda í, ale po n kolika dnech zp vák z kliniky odchází a vrací se do Seattlu. Album je nakonec doteno, nese název Above a jedná se o jednu z nejvíce cen ných grungeových nahrávek v bec. Po jeho nato ení odehrála kapela n kolik úsp ných koncert , z nichfl jeden z Mooreova divadla v Seattlu je zaznamenán a vydán na videokazet . Poté se v-ak Layne vrací na n kolik koncert do své p vodní formace Alice In Chains a následn se jeho závislost dostává do neúnosných rozm r . Skupina se sice snafl o tvorbu druhé nahrávky, ale Staley ufl do studia nechodí v bec, a tak se zbytek sestavy rozhoduje najít si nového zp váka. Nefl k tomu v-ak stihne dojít, tak se Saunders vrací zpátky k uflívání drog a následn v roce 1999 umírá na p edávkování heroinem. Tím se rozpadají ve-keré plány a s nimi i kapela. (Yarm, 2012, str. 322 ó 325)

Druhou skupinou, která ve svých po átcích navázala na grungeovou štradič, jsou **Foo Fighters**. Zpo átku se jednalo o sólový projekt Davea Grohla, bubeníka kapely Nirvana. Ten po Cobainov smrti a rozpadu kapely nato il desku s názvem Foo Fighters, na které nahrával v-echny nástroje a sloflil v-echny písn . Touto syrovou deskou dokázal, fl v Nirvan nebyl pouze jeden skladatelský talent, a zárove vzbudil u nahrávacích studií o svoji tvorbu velký zájem. Namísto toho, aby Foo Fighters z stali jeho sólovkou, rozhodl se zaloflit kapelu. Po vydání prvního alba tedy formuje soubor s dal-ími seattleskými hudebníky. T mito hudebníky jsou Nate Mendel (baskytara) a William Goldsmith (bicí) z práv se rozpadnuv-í punk rockové kapely Sunny Day Real Estate a na post druhého kytaristy p ichází Pat Smear z Germs, který jifl d íve jezdil na turné s Nirvanou jako druhý kytarista. T sn p ed vydáním druhého alba v-ak Goldsmith kapelu opou-tí, a tak v t-ínu bicích part na nahrávce The Color and the Shape obstarává Grohl. Album vychází v roce 1997 a zaznamenává velký úsp ch.⁸³ Jifl zde se v-ak skupina odklání od stylu první nahrávky a jedná se o takový mix grunge a Sunny Day Real Estate. Na bicí posléze p ichází Taylor Hawkins a dal-ími nahrávkami se kapela p iblifluje spí-e klasickému hard rocku a post-grunge. Dave Grohl se ukazuje jako charizmatický zp vák a frontman, ale je vid t, fl stylov se chce profilovat jinak nefl Cobain a nechce být dal-ím šv dcemō grungeové komunity.

⁸³ Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – nevedeno[cit. 27. 5. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/foo-fighters-mn0000184043/biography>>

Skupina má v současnosti na kontě sedm alb. Kromě zmíněných prvních dvou jsou to *There Is Nothing Left To Lose* (1999), *One By One* (2002), *In Your Honor* (2005), *Echoes, Silence, Patience and Grace* (2007) a *Wasting Light* (2011).⁸⁴

Poslední seattleskou kapelou, která se v tomto období prosazuje, jsou post-grungeoví **The Presidents Of The United States Of America**. Toto uskupení je zajímavé svým zcela odlišným přístupem k muzice, nebylo by možné u většiny hudebníků na seattleské scéně devadesátých let.

Skupina vzniká v roce 1993 a zakládajícími členy jsou Chris Ballew a Dave Dederer. Oba používají ke své hře kytaru, nicméně první jmenovaný na ní má natažené dvě baskytarové struny a druhý pouze tři kytarové. K tomuto duu se přidává na bicí Jason Finn ze skupiny Love Battery a vzniká kapela. V roce 1995 vychází první stejnojmenné album a skupina se rázem dostává do povědomí veřejnosti. Místo agresivity a syrovosti, typických znaků místních interpretů, je z jejich hudby cítit hravost a nadsázka, což je vidět i v jejich klipech. Po tomto úspěšném albu navazuje formace v roce 1997 deskou *II*. Od tohoto alba a dodnes je výkonnost skupiny omezena díky častým pauzám Chrisa Ballewa, který chce údajně navštívit více svou rodinu. V důsledku toho kapela koncertuje pouze občas a alba vydává jednou za několik let. Kromě již zmíněných dvou má na kontě desky *Freaked Out and Small* (2000), *Love Everybody* (2004), *These Are Good Times People* (2008) a *Kudos to You!* (2014).⁸⁵

Tyto tři uskupení jsou jakýmsi posledním záchvatem stylu grunge. V USA se začíná opět vracet hardcore, svoje místo si vydobývá již zmíněný post-grunge a kapely tohoto žánru se ke konci devadesátých let stávají headlinery velkých festivalů (zejména britští Bush). Pochází také nový styl nu-metal, který je v podstatě fúzí grunge a hardcore o tvrdé kytarové riffy, většinou vané (někdy i rapované) vokály, texty kritizující společnost a poukazující na různé osobní problémy. Mezi významné reprezentanty tohoto žánru patří Deftones a Korn. Hudební scéna v Seattlu prochází úpadkem a ať se zaátkem nového milénia začíná toto množství šplodit do několika nových uskupení, která získávají solidní postavení na americké klubové scéně.

⁸⁴ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 23. 5. 2014 [cit. 27. 5. 2014]. Dostupná na WWW: <http://en.wikipedia.org/wiki/Foo_Fighters>

⁸⁵ Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – neuvédeno [cit. 1. 6. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/the-presidents-of-the-united-states-of-america-mn0000414889/biography>>

5 STAV SCÉNY PO ROCE 2000

Na p elomu století je jifl grunge mimo kurz. V t-ina kapel z této scény se rozpadá a krom hv zdné stálice Pearl Jam a klubových špionýr ō Mudhoney a Melvins ufl nejsou prakticky fládné kapely, které by tento je-t p ed n kolika lety veleúsp -ný hudební styl reprezentovaly. Nicmén , jak jsem jifl avizoval v záv ru p edchozí kapitoly, i p estofle grunge po n kolik let formoval seattleskou hudební scénu a s jeho odchodem nastal úpadek, po roce 2000 se v tomto m st pomalu, ale jist za aly objevovat nové skupiny, které místní scénu dokáflí zdatn reprezentovat a vytvá í dobrý základ pro vznik dal-ích formací, pro vzbuzení zájmu o místní scénu a p ípadn i vytvo ení nové komunity. V následující podkapitole bude stru n p edstaveno n kolik posledních uskupení, které jsou sou asnými štahouny hudební scény v Seattlu.

5.1 NOVÉ KAPELY NA SEATTLESKÉ SCÉNĚ

Z ejm nejvýznamn j-í seattleskou skupinou nového milénia jsou **Death Cab For Cutie**. Tato formace pat í mezi hlavní p edstavitelé alternativního podflánru indie rock, který je založen na distancování se od velkých hudebních vydavatelství a neomezenosti ve tvorb (indie od slova independent - nezávislý). Vznik se datuje do roku 1997 a zakladateli jsou Ben Gibbard (kytara, zp v), Nick Harmer (baskytara), Nathan Good (bicí) a Christopher Walla (kytara, piano).⁸⁶ Tato kapela jifl nazna uje zcela odli-nou šgeneraci hudební scény v Seattlu ō místo syrových energických kytar a u vaných na-tvaných vokál zde dominují klidné šzasné linky, nez ídka dopln né klavírem a melancholickým zp vem.

Death Cab For Cutie fungují dodnes a b hem sedmnácti let svojí kariéry pro-li pouze dv ma personálními zm nami na postu bubeníka ō v letech 2000 ō 2003 zde p sobil Michael Schorr, po jeho odchodu p ichází do souboru Jason McGerr. Skupina má na kont celkem sedm alb - Something About Airplanes (1998), We Have the Facts and We're Voting Yes (2000), The Photo Album (2001), Transatlanticism (2003), Plans (2005), Narrow Stairs (2008) a Codes and Keys (2011). Album Plans je nejúsp -n j-ím

⁸⁶ Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – neuvedeno[cit. 1. 6. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/death-cab-for-cutie-mn0000812711/biography>>

a kriticky nejčteněji po jiném kapely a bylo nominováno na cenu Grammy v kategorii šNejlepší alternativní album.⁸⁷

Další významnou skupinou jsou **Sunn O))),** Jedná se o dronovou formaci, která dnes spolu s jinými zmíněnými Earth patří k legendám tohoto stylu. Sestavu tvoří kytaristé Stephen O'Malley a Greg Anderson, kteří toto těleso dávají dohromady v roce 1998. Na rozdíl od Earth ve spoustě skladeb nemají bicí a jejich hudba je tak často založená pouze na dlouhých kytarových plochách, vazbách a na kolika doplnujících efektech. Na ně, které po nich si nezdají i s elektronikou a ambientem.

Sestava je dodnes neměnná a na svém kontinuu má skupina devět desek: *ØØ Void* (2000), *Flight of the Behemoth* (2002), *Veil It White* (2003), *White1* (2003), *White2* (2004), *Candlewolf of the Golden Chalice* (2005), *Black One* (2005), *Oracle* (2007) a *Monoliths & Dimensions* (2009).⁸⁸ V současnosti se skupina místo vlastní tvorby vnuje kooperaci s jinými interprety, například s japonskou stonerovou kapelou Boris a s norským ambientním uskupením Ulver.

Dalším důležitým jménem na současné scéně v Seattlu je divoká formace **The Blood Brothers.** Jejich styl je obtížně zařaditelný, protože v sobě kombinují prvky od popu, přes punk až po agresivní hardcore. Nejčastěji bývají –katulkováni jako post-hardcore. Dali se dohromady roku 1997 a sestavu tvoří Jordan Blilie (zpěv), Johnny Whitney (zpěv), Morgan Henderson (baskytara), Cody Votolato (kytara) a Mark Gajadhar (bicí). Díky zdvojeným vokálům vytváří pozoruhodnou kapelu, často se stávají i přímou prolínají zpívané linky jednoho z vokalistů se screamem druhého.

Na kontinuu má tato skupina pět alb: *This Adultery Is Ripe* (2000), *March On Electric Children* (2001), *Burn Piano Island, Burn* (2003), *Crimes* (2004) a *Young Machetes* (2006).⁸⁹ Činnost kapely trvala deset let, poté byl náhle ohlášen rozpad a těleso se hledalo podobně originální uskupení v tomto hudebním ranku. Až po dalších sedmi letech v roce 2014 ohlášil The Blood Brothers návrat na hudební scénu a zveřejní několik koncertních dat v USA, především na letních festivalech, kde se stávají velkým tahákem především pro fanoušky hardcoru.

⁸⁷ Volně parafrázováno z Allmusic [online]. Aktualizováno – nevedeno [cit. 1. 6. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://www.allmusic.com/artist/death-cab-for-cutie-mn0000812711/biography>>

⁸⁸ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 28. 5. 2014 [cit. 1. 6. 2014]. Dostupná na WWW: <[http://en.wikipedia.org/wiki/Sunn_O\)\)\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Sunn_O))))>

⁸⁹ Volně parafrázováno z Wikipedia [online]. Aktualizováno – 19. 5. 2014 [cit. 3. 6. 2014]. Dostupná na WWW: <[http://en.wikipedia.org/wiki/The_Blood_Brothers_\(band\)](http://en.wikipedia.org/wiki/The_Blood_Brothers_(band))>

Na seattleské scéně v současnosti působí více kapel, nicméně myslím, že tyto tři jsou nejrepresentativnějšími uskupeními z nové éry Seattlu a kdo ví, možná vytáhnou na slunce několik dalších kapel a pomohou oživit kdysi tak bohatou klubovou scénu a hudební komunitu v tomto městě.

5.2 AKTIVNÍ „VETERÁNI“, NÁVRATY A ČINNOST SUB POPU

A koliv v tina formací z velké grungeové líně dávno opustila hudební scénu, stále jsou zde stálice, které působí dál a nadále vzbuzují i v mladém publiku zájem o styl grunge. Jednou z těchto kapel jsou Melvins, dnes nejdéle fungující uskupení z této éry. Melvins byli vždy tak trochu experimentální kapelou a na jejich deskách je to slyšet na první poslech. V současné době by se snad i dalo říct, že tento soubor ufl má velice pevnou základnu, která se doplňuje o nové fanouky mající zájem o jejich hudbu. V důsledku toho vznikly v posledních letech desky, z nichž na několika jsou zdvojené bicí, na jedné je místo baskytary pouflit kontrabas a na další zase hraje na baskytaru bubeník Dale Crover. Místo toho, aby Melvins propagovali své nové album pomocí turné, rozhodl se zpěvák Buzz Osborne udělat akustickou sólovou desku, která má vyjít v červnu roku 2014. Co se bude dít dál, to u této formace lze jen těžko odhadnout. Tento přístup je však dle kazem toho, že si kapela zachovává stále vlastní tvář a nesnaží se jen zavděčit fanoukům. Odměnou jim za to jsou stále solidně zaplněné kluby a hlavní hrací prostory na alternativních festivalech.

Druhou fungující stálicí jsou Mudhoney. Stále koncertují, jejich koncerty jsou plné energie, i když hudebníci ufl nelítají po pódiu a nedemolují kytary. Místo experimentů naopak oblékají civilnější kabát a na posledním albu Mark Arm odkládá kytaru a vnuje se pouze zpěvu. Album je tím pádem méně výbušné a absence jedné kytary mnoho fanoukům i recenzentům zklamala. Nicméně díky nezaměnitelnému zpěvu a stále špinavému zvuku zůstávají Mudhoney tou šroťáckou kapelou, jejíž členové však zkrátka trochu zestárlí, ostatně tak jako každý. Jako flto stárnoucí hvězdy undergroundu se Mudhoney rozhodli natočit dokument, který nese název I am Now a byl uveden v roce 2014.

Těmi a poslední skupinou, která spolu vydržela, jsou hvězdní Pearl Jam, formace, jeff i po více než dvaceti letech vyprodává velké koncertní haly a stadiony a stále vydává desky, o které je velký zájem. Zpěvák Eddie Vedder se zároveň úspě-

v nuje sólové tvorby a tvorby soundtrack (jeho nejznámějším počinem je soundtrack k filmu Útěk do divočiny).

V posledních letech se také udály dva velké comebacks opravdových hvězd Alice In Chains a Soundgarden. První jmenovaní se dali znovu dohromady v roce 2009, na místě zpráva se objevil William DuVall a od té doby vydali Alice In Chains dvě desky a uspořádali k nim turné, která se těšila poměrně vysoké návštěvnosti. Stali se také tahákem několika festivalů, například festivalu Sonisphere, kde vystoupili společně s Metallicou. A koliv hudební nová tvorba navazuje na staré desky, atmosféra je jistě jiná a spousta fanoušků cítí, že bez Staleyho už to nejsou ti praví Alice In Chains. Na jejich úspěšnosti to však nic nemění.

Návrat Soundgarden v roce 2010 způsobil daleko větší rozruch, neboť kapela se vrátila ve své nejslavnější sestavě, ve které působila mezi lety 1990 a 1997. Vydáním nového alba King Animal navíc vzbudili obrovský zájem o koncerty a stali se headlinerem takových festivalů jako například Rock Am Ring a Download Festival. Vzhledem k jejich úspěšnému návratu a stále velkému zájmu o jejich tvorbu zřejmě ještě neřekli poslední slovo na hudební scéně.

Největší stálicí a pilířem hudební scény v Seattlu je však především vydavatelství Sub Pop. To dodnes funguje a zaměřuje se na underground a alternativu různých žánrů, od kytarové hudby až po elektroniku. Díky svému jménu je o něj stále velký zájem, a tak zde vydávají známí hudebníci zdaleka nejen ze Seattlu, ale ze všech koutů USA a spousta z nich díky tomu, že švydává u Sub Popu, dostane svoji muziku mezi širší okruh posluchačů. V roce 2013 například v příležitosti padesátého výročí byla vydána kompilace Sub Pop 1000, pětadvácet nadřazené mladé skupiny, které v současnosti u tohoto labelu vydávají. Kromě toho také vydavatelství uspořádalo v Seattlu výroční koncert, kde vystoupily kapely Jacka Endina, bývalých členů U-Men a Tad a hlavní hvězdou byli Mudhoney.⁹⁰ Toto vydavatelství tedy stále pokračává, vydává reedice raritních kousků z grungeového období a stále přijímá nové skupiny, které vytvářejí novou etapu v šifivotě tohoto vydavatelství.

⁹⁰ Volně parafrázováno z Sub Pop [online]. Aktualizováno – nevedeno [cit. 3. 6. 2014]. Dostupná na WWW: <<http://silverjubilee.subpop.com/lineup>>

6 OSOBNÍ NÁZOR NA TUTO SCÉNU A JEJÍ VLIV

Jelikož je již několik let tato scéna v mém šudebním hledáku na prvním místě, musím přiznat, že chovám ke scéně v Seattlu nepokrytý obdiv. Jedná se o fascinující prostředí, kde na počátku devadesátých let dokázal vzniknout kult založený na jednoduchosti a zcela ojedinělé soudržnosti kapel a nahrávacích studií, který se dodnes na žádné undergroundové scéně neobjevil.

Skupiny stylu grunge v té době neoplývají žádným výjimečným hravým talentem, ale vkládají do své hudby emoce, svoje vlastní problémy a není proto divu, že ovlivnily jednu generaci posluchačů, která si místo heavymetalových dřívových bund oblékla flanelové košile. V tomto případě snad není na místě podotknout, že tento styl ovlivnil i módu, která později nenápadně prosákla i do jiných stylů, například posluchači hardcoru dnes nejspíše připomínají vyznavače grunge z devadesátých let. Vlivy tohoto stylu jsou dodnes slyšet jak u hardcoreových kapel, tak i u indie rockových kytarovek, které se dnes opět dostávají do kurzu. Sílu a vliv této hudby jistě reprezentuje i fakt, že o uskupení navrátivší se po několika letech klinické smrti je stále obrovský zájem.

Velkou výhodou je jistě povrchnost dnešních posluchačů i tvůrce publikací, kteří ve spouštěčem zaměřují svoji pozornost především na Nirvanu a v důležitou osobnost grunge, Kurta Cobaina. Myslím, že Seattle ukrývá spoustu pokladů, které by každý milovník kytarové muziky měl poznat, a zároveň je bohatý na spoustu příběhů obyčejných lidí, kteří se ze sklepa dokázali vydrápat až na vrchol a se nesmazatelně zapsat do undergroundové historie. Takové příběhy vždy byly a budou atraktivní a díky množství informací, které se dodnes početně nedostaly mezi širokou veřejnost, je stále po nich pátrat.

Závěrem bych podotkl, že si myslím, že neustálá činnost Sub Popu a vznik několika nových nadaných kapel dává tomuto místu novou mízu a tvoří novou základnu, která o sobě mohla dříve nahlas v důležitě hudebnímu svetu.

ZÁVĚR

Ve svojí práci jsem si dal za cíl poskytnout pohled o hudební scéně v Seattlu od zrození stylu grunge až po současnost. Práce byla rozdělena do šesti kapitol.

V první kapitole této práce byl tená seznámen s výdí osobností seattleského undergroundu, kytaristou a hudebním producentem Jackem Endinem, a zároveň zde byly představeny stejné formace, které stály u zrodu stylu grunge.

V druhé, nejdelší kapitole práce je hlavní pozornost zaměřena na dvě největší hudební vydavatelství v Seattlu a jsou představeny zásadní kapely seattleské klubové scény i nejznámější hudební formace, které se propracovaly až na velká koncertní pódia.

Ve zbylých kapitolách se tená seznamuje také se skupinami reprezentujícími grunge v jiných částech USA, především pak s důležitými uskupeními z Los Angeles a Minneapolis.

čtvrtá kapitola stručně vystihuje stav scény po smrti grungeové ikony Kurta Cobaina a představuje soubory, které byly jakýmsi posledním záchranným grunge.

V páté kapitole jsou představeni současní interpreti a tahouni dnešní scény v Seattlu. Zároveň je zde shrnuta činnost aktivních grungeových kapel a vydavatelství Sub Pop.

šestá kapitola je pak mým vlastním stručným pohledem na tuto scénu s vyzdvížením obzvláště zajímavých faktů.

Výsledkem mého snažení je pokus o komplexní pohled na scénu v Seattlu a na hudební styl grunge, myslím tedy, že stanovené cíle práce byly splněny.

V případě většího rozsahu práce a hlubšího zjištění by se jistě daly ještě více rozšířit informace o historii a doplnit mnoha zajímavostmi, a to především o období grungeové slávy v devadesátých letech. Dále by bylo jistě možné také zpracovat na podrobnějším výzkumu současné situace, o které bohužel neexistuje žádný ucelený souhrn informací.

RESUMÉ

V práci šSeattleská hudební scéna za posledních 30 letů jsem představil tená m hudební scénu tohoto města a styl zvaný šgrunge. Představuji zde několik formací a jejich stručnou historii, významné osobnosti scény, hudební vydavatelství, vliv scény na vývoj hudby v devadesátých letech a její stav v současnosti.

Ke své práci jsem využil několik publikací, které se více či méně týkají této problematiky. Většina publikací byla psána formou rozhovorů s důležitými osobnostmi grungeové scény. Ačkoliv tyto publikace obsahovaly mnoho cenných informací, často v nich nejsou ucelené informace o kapelách, které jsem proto doplnil o další údaje díky elektronickým zdrojům.

Myslím, že se mi povedlo vytvořit práci, která představuje stručný, přesto ucelený pohled na seattleskou hudební scénu a předkládá tená i základní informace o stylu grunge.

ANGLICKÉ RESUMÉ

In work šSeattle music scene in last 30 years I introduced music scene of this town and style called šgrunge. I introduce several bands and their brief history, figures of the scene, music labels, the influence of the scene and its situation today.

I used several publications which are more or less related to this issues. Most of the publications were written in form of interviews with important persons from grunge scene. Even though these publications contained a lot of valuable informations, they often missed comprehensive informations about bands which I had to complete thanks to electronic sources.

I think that I made a work which introduces brief look to Seattle music scene and presents basic informations about grunge.

SEZNAM ZDROJŮ

Knifní zdroje:

AZERRAD, Michael. *Our Band Could Be Your Life: Scenes from the American Indie Underground, 1981-1991*. USA: Little Brown, 2001. ISBN 0-316-78753-1.

PRATO, Greg. *Grunge Is Dead: The Oral History of Seattle Rock Music*. Toronto: ECW Press, 2009. ISBN 978-1-55022-877-9.

TRUE, Everett. *Nirvana ó Pravdivý p íb h*. Velká Británie: Omnibus Press, 2006. ISBN 978-80-7207-679-6

YARM, Mark. *Everybody Loves Our Town: An Oral History of Grunge*. USA: Three Rivers Press, 2012. ISBN 978-0307464446.

Elektronické zdroje:

Hype! [dokumentární film]. Reflie Doug PRAY. USA, Helvey-Pray Productions, 1996

<http://www.adequacy.net/2006/11/interview-with-jack-endino>

<http://www.allmusic.com/artist/7-year-bitch-mn0000479632/biography>

<http://www.allmusic.com/artist/alice-in-chains-mn0000007920/biography>

<http://www.allmusic.com/artist/babes-in-toyland-mn0000069060/biography>

<http://www.allmusic.com/artist/candlebox-mn0000543595/biography>

<http://www.allmusic.com/artist/death-cab-for-cutie-mn0000812711/biography>

<http://www.allmusic.com/artist/foo-fighters-mn0000184043/biography>

<http://www.allmusic.com/artist/green-river-mn0000799771/biography>

<http://www.allmusic.com/artist/gruntruck-mn0000542755/biography>

<http://www.allmusic.com/artist/hammerbox-mn0000665249>

<http://www.allmusic.com/artist/hole-mn0000680476/biography>

<http://www.allmusic.com/artist/l7-mn0000100473/biography>

<http://www.allmusic.com/artist/mother-love-bone-mn0000502269/biography>

<http://www.allmusic.com/artist/nirvana-mn0000357406/biography>

<http://www.allmusic.com/artist/pearl-jam-mn0000037730/biography>

<http://www.allmusic.com/artist/pond-mn0000853105/biography>

<http://www.allmusic.com/artist/seaweed-mn0000840289/discography>

<http://www.allmusic.com/artist/screaming-trees-mn0000312353/biography>

<http://www.allmusic.com/artist/smashing-pumpkins-mn0000036521/biography>
<http://www.allmusic.com/artist/stone-temple-pilots-mn0000626463/biography>
<http://www.allmusic.com/artist/tad-mn0000019029/biography>
<http://www.allmusic.com/artist/temple-of-the-dog-mn0000022875/biography>
<http://www.allmusic.com/artist/the-presidents-of-the-united-states-of-america-mn0000414889/biography>
<http://www.allmusic.com/artist/truly-mn0000018367/biography>
<http://www.burntout.com/kurt/biography/>
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Seattle#Podneb.C3.AD>
<http://www.czrecords.com/history.htm>
<http://www.discogs.com/label/33681-CZ-Records>
[http://en.wikipedia.org/wiki/Babes_in_Toyland_\(band\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Babes_in_Toyland_(band))
http://en.wikipedia.org/wiki/Bruce_Pavitt
http://en.wikipedia.org/wiki/Drop_D_tuning
[http://en.wikipedia.org/wiki/Earth_\(American_band\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Earth_(American_band))
http://en.wikipedia.org/wiki/Foo_Fighters
[http://en.wikipedia.org/wiki/Green_River_\(band\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Green_River_(band))
<http://en.wikipedia.org/wiki/Gruntruck>
[http://en.wikipedia.org/wiki/Hole_\(band\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Hole_(band))
<http://en.wikipedia.org/wiki/Incesticide>
http://en.wikipedia.org/wiki/Layne_Staley
http://en.wikipedia.org/wiki/Love_Battery
<http://en.wikipedia.org/wiki/Malfunkshun>
http://en.wikipedia.org/wiki/Matt_Lukin
http://en.wikipedia.org/wiki/My_Sisters_Machine
http://en.wikipedia.org/wiki/Pearl_Jam
http://en.wikipedia.org/wiki/Return_to_Olympus
http://en.wikipedia.org/wiki/Screaming_Trees
http://en.wikipedia.org/wiki/Skin_Yard
http://en.wikipedia.org/wiki/Sludge_metal
<http://en.wikipedia.org/wiki/Soundgarden>
[http://en.wikipedia.org/wiki/Sunn_O\)\)\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Sunn_O))))
http://en.wikipedia.org/wiki/Sub_Pop
[http://en.wikipedia.org/wiki/The_Blood_Brothers_\(band\)](http://en.wikipedia.org/wiki/The_Blood_Brothers_(band))

http://en.wikipedia.org/wiki/The_Melvins

http://en.wikipedia.org/wiki/The_U-Men

<http://en.wikipedia.org/wiki/Truly>

<http://www.mudhoneysite.com/biography.html>

<http://www.richieunterberger.com/endino.html>

<http://silverjubilee.subpop.com/lineup>

PŘÍLOHY

Příloha A - Hudební ukázky na CD:⁹¹

1. **Skin Yard** *ó* **Throb**, Deep Six (C/Z Records, 1986)
2. **Skin Yard** *ó* **Inside The Eye** (Jack Endino, Ben McMillan), Skin Yard *ó* Inside The Eye (Cruz, 1993)
3. **Malfunkshun** *ó* **With Yo' Heart** [Not Yo' Hands], Deep Six (C/Z Records, 1986)
4. **Malfunkshun** *ó* **Jezebel Woman** (Andrew Wood), Malfunkshun *ó* Return To Olympus (Loosegrove, 1995)
5. **The U-Men** *ó* **They**, Deep Six (C/Z Records, 1986)
6. **The U-Men** *ó* **2+4**, The U-Men *ó* Step On A Bug (Black Label Records, 1988)
7. **Green River** *ó* **10,000 Things**, Deep Six (C/Z Records, 1986)
8. **Green River** *ó* **Come On Down** (Mark Arm, Jeff Ament, Stone Gossard), Green River *ó* Come On Down (Homestead Records, 1985)
9. **Melvins** *ó* **Grinding Process**, Deep Six (C/Z Records, 1986)
10. **Melvins** *ó* **Lizzy** (Melvins), Melvins *ó* Houdini (Atlantic, 1993)
11. **Soundgarden** *ó* **Heretic**, Deep Six (C/Z Records, 1986)
12. **Soundgarden** *ó* **Flower** (Chris Cornell, Kim Thayil), Soundgarden *ó* Ultramega OK (SST, 1988)
13. **Screaming Trees** *ó* **Nearly Lost You** (Gary Lee Conner, Van Conner, Mark Lanegan), Screaming Trees *ó* Sweet Oblivion (Epic, 1992)
14. **Screaming Trees** *ó* **Crawlspace**, Screaming Trees *ó* Last Words: The Final Recordings (Sunyata Records, 2011)
15. **Mudhoney** *ó* **Touch Me I'm Sick** (Mudhoney), Mudhoney *ó* Superfuzz Bigmuff (Sub Pop, 1988)
16. **Mudhoney** *ó* **It Is Us** (Mudhoney), Mudhoney *ó* Under a Billion Suns (Sub Pop, 2006)
17. **Mother Love Bone** *ó* **Capricorn Sister** (Jeff Ament, Bruce Fairweather, Greg Gilmore, Stone Gossard, Andrew Wood), Mother Love Bone *ó* Mother Love Bone (Stardog, 1992)
18. **Mother Love Bone** *ó* **Stardog Champion** (Jeff Ament, Bruce Fairweather, Greg Gilmore, Stone Gossard, Andrew Wood), Mother Love Bone *ó* Mother Love Bone (Stardog, 1992)
19. **Tad** *ó* **Wood Goblins**, Tad *ó* Salt Lick/Godø Balls (Sub Pop, 1990)
20. **Tad** *ó* **Grease Box** (Tad), Tad *ó* Inhaler (Giant, 1993)
21. **Truly** *ó* **Blue Flame Ford**, Truly - Fast Stories... from Kid Coma (Sub Pop, 1995)
22. **Truly** *ó* **Hot Summer 1991**, Truly - Fast Stories... from Kid Coma (Sub Pop, 1995)
23. **7 Year Bitch** *ó* **Chow Down** (Selene Vigil, Elizabeth Davis), 7 Year Bitch *ó* Sick -Em (C/Z Records, 1992)

⁹¹ U ukázek je uveden interpret, jméno skladby, autor hudby a textu, název alba, vydavatel a rok vydání. U některých ukázek chybí jméno autora hudby a textu, protože nebyl uveden v bookletu a informaci se bohužel nepodařilo dohledat.

24. **7 Year Bitch ó You Smell Lonely** (Selene Vigil, Elizabeth Davis), 7 Year Bitch ó Sick -Em (C/Z Records, 1992)
25. **Hammerbox ó Hole**, Hammerbox ó Numb (A&M, 1993)
26. **Hammerbox ó Attack Of The Slime Creatures**, Hammerbox ó Numb (A&M, 1993)
27. **Candlebox ó Change** (Candlebox), Candlebox ó Candlebox (Maverick, 1993)
28. **Candlebox ó Blossom** (Candlebox), Candlebox ó Candlebox (Maverick, 1993)
29. **Love Battery ó Out Of Focus**, Love Battery ó Dayglo (Sub Pop, 1992)
30. **Love Battery ó Between The Eyes** (Love Battery), Love Battery ó Between The Eyes (Sub Pop, 1991)
31. **Seaweed ó Crush Us All**, Seaweed ó Spanaway (Hollywood Records, 1995)
32. **Seaweed ó Not Saying Anything**, Seaweed ó Spanaway (Hollywood Records, 1995)
33. **Gruntruck ó Tribe** (Ben McMillan), Gruntruck ó Push (Roadrunner, 1992)
34. **Gruntruck ó Crazy Love** (Ben McMillan), Gruntruck ó Push (Roadrunner, 1992)
35. **My Sisterø Machine ó Broken Land** (Nick Pollock, Owen Wright), My Sisterø Machine ó Wallflower (Chameleon, 1993)
36. **My Sisterø Machine ó Diva** (Nick Pollock), My Sisterø Machine ó Diva (Caroline, 1993)
37. **Earth ó High Command** (Dylan Carlson), Earth - Pentastar: In the Style of Demons (Sub Pop, 1996)
38. **Earth ó Old Black** (Earth), Earth - Angels of Darkness, Demons of Light I (Southern Lord, 2011)
39. **Alice In Chains ó Man In The Box** (Layne Staley, Jerry Cantrell), Alice In Chains ó Facelift (Columbia, 1990)
40. **Alice In Chains ó Would** (Jerry Cantrell), Alice In Chains ó Dirt (Columbia, 1992)
41. **Pearl Jam ó Brain Of J.** (Eddie Vedder, Mike McCready), Pearl Jam ó Yield (Epic, 1997)
42. **Pearl Jam ó State Of Love And Trust**, Singles OST (Epic Soundtrax, 1992)
43. **Temple Of The Dog ó Hunger Strike** (Chris Cornell), Temple Of The Dog ó Temple Of The Dog (A&M, 1991)
44. **Temple Of The Dog ó Call Me A Dog** (Chris Cornell), Temple Of The Dog ó Temple Of The Dog (A&M, 1991)
45. **Nirvana ó Drain You** (Kurt Cobain), Nirvana ó Nevermind (DGC, 1991)
46. **Nirvana ó Heart Shaped Box** (Kurt Cobain), Nirvana ó In Utero (DGC, 1993)
47. **L7 ó Pretend Weøre Dead** (Donita Sparks), L7 ó Bricks Are Heavy (Slash, 1992)
48. **L7 ó Drama** (Suzi Gardner, Donita Sparks), L7 ó The Beauty Process (Slash, 1997)
49. **Hole ó Doll Parts** (Courtney Love), Hole ó Live Through This (DGC, 1994)
50. **Hole ó Celebrity Skin** (Courtney Love, Eric Erlandson, Billy Corgan), Hole ó Celebrity Skin (DGC, 1998)
51. **Babes In Toyland ó Bruise Violet** (Kat Bjelland), Babes In Toyland ó Fontanelle (Reprise, 1992)
52. **Babes In Toyland ó Wonø Tell** (Kat Bjelland), Babes In Toyland ó Fontanelle (Reprise, 1992)

- 53. Stone Temple Pilots ó Plush** (Scott Weiland, Eric Kretz, Robert DeLeo), Stone Temple Pilots ó Core (Atlantic, 1992)
- 54. Stone Temple Pilots - Kitchenware & Candybars** (Scott Weiland, Robert DeLeo), Stone Temple Pilots ó Purple (Atlantic, 1994)
- 55. Pond ó Young Splendor**, Pond ó Pond (Sub Pop, 1993)
- 56. Pond ó Tree**, Pond ó Pond (Sub Pop, 1993)
- 57. Smashing Pumpkins ó Bury Me** (Billy Corgan), Smashing Pumpkins ó Gish (Caroline, 1991)
- 58. Smashing Pumpkins ó Quiet** (Billy Corgan), Smashing Pumpkins ó Siamese Dream (Virgin, 1993)
- 59. Mad Season ó River Of Deceit** (Layne Staley, Mad Season), Mad Season ó Above (Columbia 1995)
- 60. Mad Season ó I Don't Know Anything** (Layne Staley, Mad Season), Mad Season ó Above (Columbia 1995)
- 61. Foo Fighters ó My Poor Brain** (Dave Grohl, Nate Mendel, Pat Smear), Foo Fighters ó The Colour And The Shape (Roswell, 1997)
- 62. Foo Fighters ó Everlong** (Dave Grohl), Foo Fighters ó The Colour And The Shape (Roswell, 1997)
- 63. The Presidents of the USA ó Lump** (Chris Ballew), The Presidents of the USA ó The Presidents of the USA (PopLlama, 1995)
- 64. The Presidents of the USA ó Peaches** (Chris Ballew), The Presidents of the USA ó The Presidents of the USA (PopLlama, 1995)
- 65. Death Cab for Cutie ó I Will Follow You into the Dark** (Ben Gibbard), Death Cab For Cutie ó Plans (Atlantic, 2005)
- 66. Death Cab for Cutie ó Translanticism** (Christopher Walla, Ben Gibbard), Death Cab For Cutie ó Translanticism (Barsuk, 2005)
- 67. Sunn O))) ó The Gates Of Ballard**, Sunn O))) ó White 1 (Southern Lord, 2003)
- 68. Sunn O))) ó Coma Mirror**, Sunn O)))/Earth ó Angel Coma (Southern Lord, 2006)
- 69. The Blood Brothers ó My First Kiss at the Public Execution** (The Blood Brothers), The Blood Brothers ó Crimes (V2 Records, 2004)
- 70. The Blood Brothers ó Lift The Veil, Kiss The Tank**, The Blood Brothers ó Young Machetes (V2 Records, 2006)